

Téma: Energetika vs. obce a města

Těšte se na vánoční balíček

**Zákaz jednorázových
plastů – co to vlastně znamená**

**Využijte výhody členství ve Svazu naplno
a vytvořte si účet na našem webu**

XXV. CELOSTÁTNÍ FINANČNÍ KONFERENCE

8.–9. prosinec 2022, Clarion Congress Hotel Prague

SMO
SVAZ MĚST A OBČÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Celostátní finanční konference je každoročně největší akcí věnující se financování samospráv. Zveme na ní pravidelně také ty nejpožádanější, kteří otázkou financí ovlivňují, tedy zástupce vlády, představitele Parlamentu, ale prezentovat se mohou i některé bankovní domy. Proto neváhejte a přihlaste se na tuto tradiční akci, kde se jistě dozvíte řadu užitečných informací.

Co vás na letošní CFK čeká?

Věříme, že se po dvou letech konečně sejdem osobně. Oba dny budou naplněny novinkami z oblasti financování ve směru k obcím.

Těšit se můžete i na oblíbený společenský večer, kde budete moci se svými kolegy neformálně hovořit nejen o financích.

Svou účast na konferenci předběžně potvrdili Zbyněk Stanjura, ministr financí, Ivan Bartoš, ministr pro místní rozvoj, a Martin Kupka, ministr dopravy. V jednání je účast premiéra Petra Fialy a dalších ministrů.

Krátce k programu

Jak jsme vás informovali již v minulém čísle našeho zpravodaje, program CFK bude rozdělen do čtyř hlavních bloků, všechny budou probíhat v hlavním sále.

První blok zahájí předseda Svazu František Lukl. Následovat budou vystoupení představitelů vlády a dalších hostů.

Druhý, již tematický, blok ponese název „**Kde brát v těžkých dobách?**“. Dozvíte se něco o bankovním financování a jeho aspektech v krizi, o dotačních programech, kohezi a financování z evropských zdrojů. Mluvit budeme také např. o Národním plánu obnovy.

Třetí blok s názvem „**Dobrá smlouva se vyplácí**“ se bude věnovat nárůstu cen při zadávání veřejných zakázek, smluvním chytákům – smlouvám s developerem, drahým energiím či převodu nepotřebného majetku státu na obce.

Čtvrtý blok, tedy již páteční, ponese název „**Lepší předvídat než se pak divit**“. Seznámíme se zde s predikcí vývoje hospodaření obcí, problematikou schvalování účetní uzávěrky obcí a příspěvkových organizací, dále budeme hovořit o odpovědnosti obce při zadávání veřejných zakázek, systému podpory bydlení nebo oceňování věcných břemen a problematice nájemného z pozemků veřejné infrastruktury.

SKUPINA ČEZ
GENERÁLNÍ PARTNER

A co bude letošní Celostátní finanční konferenci předcházet?

SETKÁNÍ STAROSTEK

7. prosinec 2022, Clarion Congress Hotel Prague

Odpoledne a v předvečer CFK, tedy ve středu 7. prosince 2022 od 13 hodin, Svaz plánuje uspořádat setkání starostek. Setkání je určeno nejen pro nově zvolené starostky, ale i pro ty, které byly starostkami i v minulém volebním období a jsou přihlášeny na CFK. Právě pro vás je zajištěn exkluzivní společensko-vzdělávací program, o kterém se domníváme, že vám může pomoci zdolat některá úskalí, se kterými se můžete setkat ve své funkci.

Do programu Setkání starostek se dostala témata, jako je například:

- právní minimum – *právní poradna KVB advokátní kanceláře*
- střípky etikety a dress code – *Eliška Hašková-Coolidge*
- možnost ukázky líčení – *Dermacol*
- základy protokolu a užití státních znaků – *Vladimír Kruliš*
- působení projektu Efektivní správa obcí

Kapacita sálu je omezena. V případě zájmu o toto setkání se cena účastnického poplatku na CFK navýší o 500 Kč bez DPH.

Milí přátelé,

v uplynulých měsících jsme uzavřeli jedno volební období a začínáme další. Rozloučili jsme se s odcházejícími starosty, přivítali nové a pogratulovali pokračujícím. Všem ale bez rozdílu patří náš dík za jejich práci, nadšení a elán, s kterými svou odpovědnou práci vykonávali či teprve vykonávat budou.

Než se noví zastupitelé sžijí s novou funkcí i se svými zkušenějšími kolegy, dovoluji, abych Vám představil dva pomocníčky, které jsme pro Vás připravili a které Vám zašleme příští měsíc ve vánočním balíčku. Aby Vás totiž přehrále všech možných povinností nesešla hned zkraje roku, připravili jsme pro Vás dvě zásadní svazové publikace a další zajímavé informace pro zástupce samospráv včetně právní poradny.

První z nich je nová verze Diáře pro starosty. Nebývalý zájem o jeho první vydání nás všechny neskonale potěšil. Byl to jasný impuls, že Diář musíme připravit i pro rok 2023. Letošní novinkou Diáře je jeho webová interaktivní aplikace, kterou najdete na stránkách www.smocr.cz. Mimo dat, která budeme aktualizovat v průběhu celého roku dle schválených legislativních změn, umožňuje i zadávání vlastních povinností a nastavení e-mailových

připomínek důležitých termínů. Aplikace je plně zdarma pro všechny obce a po jednoduché registraci si můžete obsah jednoduše personalizovat dle Vaší agendy.

Ve vánočním balíčku najdete i populární Příručku pro zastupitele, provázející Vás od slavnostního slibu až do konce Vašeho mandátu. Opět ji připravil náš Svaz, nyní v rámci celorepublikového vzdělávacího projektu Efektivní správa obcí (ESO).

Jako naši členové víte, že se naše činnost neomezuje jen na vzdělávání, i když tato část naší práce je velice důležitá. Neméně důležité jsou ale i další její součásti, zejména práce na připomínkách k nejrozličnějším legislativním úpravám tak, aby byly srozumitelné a zároveň opravdu sloužily potřebám občanů naší země. Jsme rádi, že i na základě Vašich podnětů se podařilo ve spolupráci s MMR připravit metodiku nákupů energií pro města a obce a naším návrhem na spravedlivé rozdělení daně z neočekávaných zisků se zabývá Poslanecká sněmovna.

Přeji Vám krásné prožití zbývajících podzimních dnů a těším se na setkání začátkem prosince na naší Celostátní finanční konferenci.

*František Lukl
předseda Svazu*

obsah č. 11/2022

Krátké zprávy	4
Bere vláda obce vážně?	6
Vláda schválila novelu stavebního zákona	6
Zákon o svobodném přístupu k informacím	7
Vznikne Digitální informační agentura?	8
Zákaz jednorázových plastů – co to vlastně znamená?	9
Rozhovor: S „Kudy z nudy“ mohou být aktuální i městské a obecní weby	13
Téma: ENERGETIKA	15
Právní poradna	28
Legislativa	31
Starosti a radosti starostů: Nezbyly na vás v obchodě rohlíky? Zeptejte se starosty! Nechci být ovcí v davu	32 33
Co přinesl kontaktní den: Galileo vsadilo na kvalitu a komplexnost služeb	34
Soutěže: Titul Městská knihovna roku pro letošní rok putuje do Moravskoslezského kraje Knihovnu roku 2022 naleznete v Praze	35

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.
Vydává SMO ČR.
Kancelář: ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.
ID datové schránky: 5fkgwn3
Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.
Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívák
Uzávěrka tohoto čísla: 31. 10. 2022
MK ČR E 14584

Foto na titulní straně
archiv statutárního města
Olomouc

Ins

Naše připomínky k dotacím na školy a eGovernment z IROP byly akceptovány

6. říjen 2022, Praha

Zástupci Ministerstva pro místní rozvoj, Svazu měst a obcí, Sdružení místních samospráv a Asociace krajů se shodli na úpravách parametrů dvou výzev na podporu ZŠ. Svazu se také podařilo zabránit zvýšení spoluúčasti ze strany žadatelů a snížení celkových způsobilých nákladů na projekt u výzvy na eGovernment v rámci IROP 2021–2027. Limit výdajů, o které bude moci škola žádat, bude nově od 3 do 50 milionů Kč. Původně MMR počítalo s limity 5–35 milionů. Upravila se i výše podpory: školy v méně rozvinutých regionech budou mít nárok na podporu 90 %, v přechodových bude o 10 % nižší. Obdobně u výzvy IROP na eGovernment byl také akceptován požadavek Svazu na zachování spoluúčasti žadatelů na 15 % (ŘO IROP navrhoval zvýšení na 25 %/35 %) a zachování celkových způsobilých výdajů projektu na 50 mil. Kč (oproti návrhu ŘO IROP na snížení na 40 mil. Kč). „S výsledkem jednání jsem spokojený,“ řekl po schůzce s ministrem pro místní rozvoj Ivanem Bartošem zástupce Svazu David Šimek, starosta města Svitavy. „Bylo dosaženo kompromisní varianty, která umožní všem žadatelům podat žádost podle původních podmínek. Tudiž předvídatelnost a finanční připravenost se všem žadatelům vyplatila. Teď už je jen nutné uspět v dotačním řízení.“

Příprava zákona o podpoře v bydlení

11. říjen 2022, Praha, MMR

Na Ministerstvu pro místní rozvoj v úzké spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí aktuálně probíhají přípravy návrhu zákona o podpoře v bydlení. Zástupci Svazu byli přizváni do vnější pracovní skupiny pro přípravu tohoto zákona, na jejímž prvním setkání byly představeny hlavní pilíře reformy. Uvažuje se o vzniku „Kontaktních míst pro bydlení“ v rámci každého ORP. Dále se navrhuje systém garance pro obce a soukromé majitele s motivací zvýšit nabídku nájemních bytů na trhu, které budou dostupné ohroženým skupinám osob. Nezbytnou součástí by mělo být také zavedení asistence v bydlení, která by sloužila jako podpora nájemníků v bytech. Oba uvedené resorty komunikují také s Ministerstvem financí a Ministerstvem vnitra, jejichž zástupci byli

na jednání také přítomni. Aktuálně probíhají přípravy na paragrafovém znění a RIA, které by měly být do konce roku 2022 hotové. V roce 2023 je předpokládáno předložení návrhu zákona vládě ČR. Svaz bude uvedený návrh konzultovat v rámci své členské základny a jeho odborných komisí, přičemž bude v průběhu tvorby uplatňovat připomínky tak, aby byl zákon pro obce koncipován co nejlépe.

Samosprávy v Rakousku tamní vláda stabilně finančně podporuje

13. říjen 2022, Praha, Poděbrady, Kněžice

V říjnu proběhlo již druhé společné jednání předsednictev Svazu a Rakouského svazu samospráv (Österreichischer Gemeindebund), první setkání proběhlo v říjnu 2021 v rámci XVIII. sněmu Svazu. Rakouští a čeští zástupci měst a obcí se zaměřili především na současné výzvy (energetická krize, všeobecný růst cen apod.) a jejich dopady na fungování samospráv. Obce v obou zemích nyní čelí podobným obtížím a i přesto musí zajistit fungování veškerých služeb pro své občany a zároveň být dobrými hospodáři. Rakouské samosprávy například dostávají od tamní vlády každoroční příspěvek a dle vyjádření rakouských zástupců u nich poměrně dobře funguje zajištění financí na povinnosti, které samosprávám ukládá zákon a které musí splnit.

Zástupci rakouských měst a obcí se dále krátce setkali s představiteli města Poděbrady a společně strávený den byl završen ve středočeské obci Kněžice, kde měli rakouští starostové příležitost prohlédnout si bioplynovou stanici a výtopnu na biomasu. Toto zařízení spaluje štěpku a zásobuje teplem domácnosti i obecní budovy

včetně domova pro seniory či školy. Bioplynová stanice zpracovává různorodý odpad (obsah septiků, rostlinné zbytky, zbytky jídel apod., nikoliv však pěstované plodiny) a výsledný produkt je možno použít jako hnojivo v zemědělství.

Zástupci Svazu i rakouské asociace si vzájemně potvrdili zájem o další spolupráci, která mimo jiné umožní prosazovat společné zájmy samospráv na evropské úrovni.

Zpracování typové činnosti složek IZS v případě nálezu nelegálního skladu nebezpečných látek a odpadů se blíží do finále

13. říjen 2022, Praha, sídlo MV-GR HZS ČR

MV-Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR na základě podnětu Svazu zahájilo práci na již druhé nové typové činnosti, tentokrát zaměřené na nálezy nelegálního skladu nebezpečných látek a odpadů. Pro obce se jedná o velice důležitý dokument, který mimo postupu samotných složek IZS bude obsahovat přílohu s doporučením pro obce, jak se májí v situaci, kdy se na jejich území objeví nelegální sklad nebezpečných látek nebo odpadů, zachovat. K odhalení nelegálních skladů nebezpečných látek a odpadů dochází většinou náhodně na základě podnětů z okolí (např. stížnosti obyvatel) nebo projevem důsledku neoprávněného nakládání (např. únik nebezpečných látek do vodního zdroje, kanalizace, nález podezřelých předmětů volně v přírodě, zápach, požár). Uvedený dokument tak sumarizuje pravomoci nejen obce, ale především i pravomoci dalších subjektů při řešení nastalé situace. Zástupci Svazu se zúčastnili již několika jednání, v rámci kterých se návrh této dokumentace připravoval. Generální ředitelství HZS ČR plánuje vydat novou typovou činnost pod označením STČ 17B/IZS ještě do konce roku 2022.

Broumov a České Budějovice se utkají o titul Evropské město kultury 2028

14. říjen 2022, Praha

Finalisty v Praze oznámila předsedkyně mezinárodní poroty soutěže Else Christensen-Redzepovicová. V rámci ČR se vybíralo ze čtyř měst, kromě Broumova a Českých Budějovic se přihlásilo také Brno a Liberec. O vítězi se rozhodne příští rok. Všechny finalisty násled-

ně představí v celém světě CzechTourism. Evropská unie propůjčuje titul Evropské hlavní město kultury vždy na jeden rok jedné nebo více samosprávám. Ty během 12 měsíců mohou Evropě představit, jaký mají kulturní život a jak se rozvíjí. „*Je to cesta. Je to pouť. Je to neuvěřitelný. Pokračujeme v rozvoji našeho města a regionu a hledáme recept na propojení Evropy,*“ s radostí řekl zakladatel agentury pro rozvoj Broumovska Jan Školník. Na postup Českých Budějovic do finále nadšeně reagoval i náměstek Českých Budějovic Juraj Thoma: „*Mám obrovskou radost. Věřil jsem od začátku, že uspějeme.*“ V ČR už Evropským hlavním městem kultury byla Praha a Plzeň. Titul se městu uděluje na základě programu do budoucnosti v roce platnosti titulu, kulturní dědictví nebo aktuální nabídky kultury zde nehrají roli.

Konečnému vítězi soutěže Evropské město kultury přinese titul obrovskou publicitu a spoustu turistů, což má i velké přínosy pro ekonomiku.

Odborné veřejnosti byl představen Akční plán politiky v oblasti závislosti

17. říjen 2022, Praha, Úřad vlády ČR

Zástupci Svazu byli přizváni k setkání, na němž byla představena prioritní témata Akčního plánu politiky v oblasti závislosti 2022–2025. Jedná se o tyto oblasti:

- Prevence a léčba závislosti
- Regulovaný trh s návykovými látkami
- Efektivní výběr daní zohledňující rizikovost produktů se závislostním potenciálem

- Prosazování priorit vycházejících z předsednictví ČR v Radě EU
- Minimalizace dopadů krize na Ukrajině na situaci v oblasti závislosti v ČR

Jednání vedl národní protidrogový koordinátor Jindřich Vobořil, který uvedl, že hojně diskutovaným tématem v následujícím období bude právě dekriminace drogové politiky ČR. Do konce roku by měl být představen návrh regulace konopí, okolo kterého bude vedena široká diskuse. Co se týče problematiky závislosti, je zde nutná edukace představitelů samospráv, které by měla zaštitovat Agentura pro prevenci a léčbu závislosti, jejíž vznik bude Jindřich Vobořil iniciovat. Samotný Akční plán bude v následujících týdnech předložen do mezíresortního připomínkového řízení.

Regionální stálé konference čeká předvýběr projektů v rámci Národního plánu obnovy

20. říjen 2022, on-line

Na svém druhém letošním setkání se zástupci Svazu v regionálních stálých konferencích věnovali především aktuálním tématům, která v jednotlivých krajích řeší. Jedná se například o Fond spravedlivé transformace či hospodářsky a sociálně ohrožená území a jejich potřeby. Řada regionálních stálých konferencí má před sebou podzimní jednání a čeká je mimo jiné předvýběr projektů v rámci Národního plánu obnovy, konkrétně v oblasti brownfieldů a rozvoje kulturního a kreativního průmyslu.

Účastníci jednání byli dále informováni o aktuálním stavu implementace progra-

mového období 2021–2027, o situaci týkající se vyhlášení výzev či Národního plánu obnovy a souvisejících změn.

Města a obce bojují za spravedlivé přerozdělení daně z neočekávaných zisků

26. říjen 2022, Praha

Sněmovna začala projednávat svazový návrh, podle kterého by obcím a městům připadl spravedlivý podíl ve výši 25,84 procent na inkasu daně z neočekávaných zisků (windfall tax WFT). Jako zákonní příjmení rozpočtového určení daní byli totiž nesystémově vyňati. „*Poslední dva roky byly a jsou pro naše samosprávy velice těžké. Intenzivně se zabýváme dopady covidové a nově uprchlické krize. Vysoké ceny energií i vysoká inflace postihují naše rozpočty. Všechny tyto negativní faktory mohou paralyzovat činnosti našich územních samospráv,*“ řekl předseda Svazu František Lukl.

I přesto, že jsou municipality dobrými hospodáři a finanční hospodaření této části veřejných rozpočtů je v čase stabilní, je nezbytné, aby obce a města participovaly na výnosu z daně z neočekávaných zisků. Bohužel byly z výnosu této daně nesystémově vyňaty. Svaz proto oslovil dopisem poslance a požádal je o podporu návrhu, podle kterého by obcím a městům připadl spravedlivý podíl ve výši 25,84 procent na inkasu daně z neočekávaných zisků. Doufáme, že se podaří společnými silami nalézt cestu k udržení a rozvoji kvality poskytovaných služeb v našich obcích a městech. Svaz oslovil také všechny samosprávy a žádal je, aby i ony na své poslance apelovaly.

Co přináší účet na stránkách www.smocr.cz? A co dělat, když vám nepůjde se přihlásit do vašeho účtu?

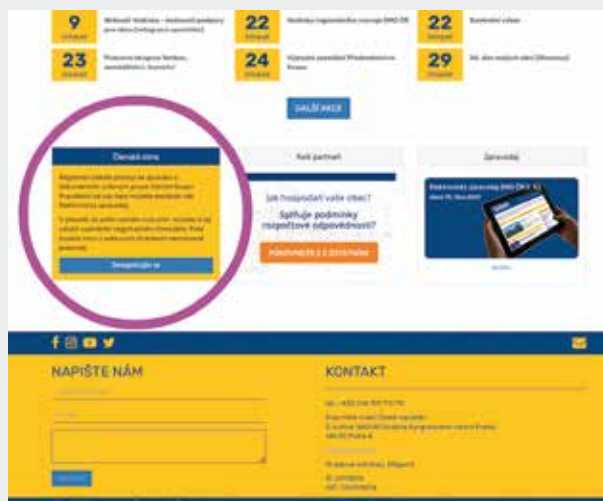
Víte, k čemu slouží osobní účet na stránkách Svazu měst a obcí? Registrovat se je opravdu snadné! Po komunálních volbách dochází vždy k aktualizaci členů zastupitelstev. Pokud se nemůžete do vašeho účtu přihlásit, neváhejte se na nás obrátit.

Díky osobnímu účtu na stránkách www.smocr.cz se:

- dostanete k elektronické verzi aktuálních čísel časopisu InS
- získáte přístup do členských rubrik (odborné komise a pracovní skupiny, zápisy z orgánů Svazu)
- můžete se přihlásit k odběru elektronického zpravodaje, neuteče vám tak žádná důležitá novinka ze světa samospráv
- prostřednictvím záložky Moje město/obec ve svém účtu nám můžete nahlásit změnu kontaktních údajů či personální změny na vaší obci

Tento účet je určen všem zástupcům členských samospráv. Nejen starostům, radním a zastupitelům, ale i odborným pracovníkům a úředníkům. Tak jako každé čtyři roky proběhla automatická aktualizace jmen zastupitelů členských obcí. Pokud vám nefunguje přihlášení do vašeho účtu a jste stále zastupitelem členské obce, neváhejte se na nás obrátit, rádi vám poradíme, jak dále postupovat.

Pro více informací pište na smocr@smocr.cz nebo volejte na 234 709 711.

Bere vláda obce vážně?

Stále silněji ve Svazu zaznívá názor, že komunikace mezi vládou, ministerstvy a samosprávami není nijak koordinována. Tento názor se opírá o dosavadní zkušenosti zástupců měst a obcí celorepublikově, napříč politickým spektrem. Potvrzuje to i nařízení vlády o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci, které přineslo obcím a městům více otázek než odpovědí.

„Spolupráce a koordinace všech dotčených orgánů, ale i dalších zástupců z území při vytváření nových zákonných norem a dalších legislativních úprav je základ,“ konstatoval v říjnu na tiskové konferenci předseda Svazu František Lukl. „Od stavebního zákona, přes covidová opatření až po současné zastropování cen energií, všude se ukazuje, že bez dobré komunikace nedojdeme k dobrému cíli. Ne-najdeme řešení schůdná pro většinu. To se ukázalo za covidu a ukazuje se to i teď. Stále dokola opakujeme naše argumenty, stále nabízíme naši spolupráci, naše zkušenosti podložené letitou praxí i odbornými znalostmi. Bohužel, jako bychom mluvili do zdi.“

Svaz nově zaslal ministru průmyslu a obchodu Jozefu Síkelovi dopis s celou řadou dotazů, které vyplynuly z rychlého průzkumu mezi členskými obcemi a které míří na dopad vládního nařízení o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci.

Je pravděpodobné, že aplikační praxe přinese řadu dalších otázek, na které nebudeme znát odpověď. Ze strany Svazu a jeho zástupců již bylo mnohokrát avizováno, že obce a města mají velký zájem být partnerem pro vládu. Svaz je připraven spolupracovat také při přípravě metodiky či stanoviska. Společným cílem by měla být stabilizace situace na energetickém trhu a poskytnutí jistoty pro obce a města a samozřejmě jejich občany.

Na tiskové konferenci, která se konala 19. října 2022 na půdě Svazu, se dále jednalo o komunitní energetiku. Svaz vnímá nejen pozitiva, ale i rizika možného překotného rozvoje komunitní energetiky bez vhodně nastavených pravidel. Obává se však, že komunikace na mezíresortní úrovni není jednotně koordinována, což by mohlo způsobit problémy do budoucna. Představitelé Svazu chtějí diskutovat i efektivní využití financí z Modernizačního fondu a dalších evropských i národních zdrojů, legislativní úpravu, nastavení odborné a administrativní podpory, nastavení správného energetického mixu z pohledu státu, kapacity přenosové sousta-

vy, nastavení tarifů a poplatků, odpovědnost v komunitní energetice, rizika spojená s likvidací odpadů atd. Koordinace zkrátka není dostatečná. Z komunitní energetiky by se neměl stát primární byznys. Měla by ale naplnit očekávané cíle – posílení energetické bezpečnosti, udržitelný rozvoj v energetice, vznik funkčních energetických společenství, bezpečný provoz energetické soustavy, ochrana zranitelných osob.

Vláda však nevěnuje apelům Svazu pozornost, vzájemná dis-

kuse v podstatě neexistuje, krize se prohlubuje. Řada předložených řešení není projednána ani mezi resorty. Nový vládní kabinet přitom sliboval, že intenzivní komunikace bude probíhat mezi všemi zainteresovanými subjekty. A tak se ptáme: Státe, stojíte na straně svých obcí a občanů? S kým mohou mluvit a kdo je vyslyší? Zatím je pouze ticho.

čerpáno z tiskové zprávy Svazu

Vláda schválila novelu stavebního zákona

Vláda na svém jednání dne 27. října 2022 schválila novelu stavebního zákona, která zamíří do Poslanecké sněmovny. Dle předkladatele, Ministerstva pro místní rozvoj, je cílem předkládané úpravy změnit nový stavební zákon tak, aby nevznikaly nové státní úřady a bylo zajištěno rychlé, jednoduché, transparentní a pro běžného občana srozumitelné stavební řízení.

Vláda schválila novelu stavebního zákona ve variantě, která by měla zachovat stavební úřady v území. Dle navrhované úpravy jsou obecními stavebními úřady všechny

obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Ministerstvo pro místní rozvoj stanoví vyhláškou, které pověří obecní úřady a obecní úřady budou stavebními úřa-

dy. Zatím tak není najisto postaveno, zda budou zachovány všechny stavební úřady na obcích II. a I. typu, neboť pravomoc k jejich vymezení má stanovenu Minister-

stvo pro místní rozvoj. Rovněž by mělo dojít ke změně financování stavebních úřadů, a to přechodem na výkonnostní financování výkonu přenesené působnosti v oblasti stavebního řádu. Zachovány zůstanou stavební úřady na krajských úřadech a zachován zůstává i Specializovaný a odvolací stavební úřad. Osud stavebních úřadů na obcích tak zůstává v rukou volených zástupců

Parlamentu ČR a následně Ministerstva pro místní rozvoj.

Návrh přináší i úpravu kvalifikačních požadavků pro výkon činnosti na úseku stavebního řádu. Nové ustanovení upravuje součinnost orgánů veřejné správy v rámci stavebního řízení a územního plánování. Oblast územního plánování větších změn zatím ne-

doznala, s výjimkou opětovné úpravy politiky územního rozvoje. Nově byla do zákona rovněž vložena úprava Politiky architektury a stavební kultury. Změny jsou navrhovány v části hmotného práva stavebního i stavebního řádu. Cestu legislativním procesem a aktuální změny budeme i nadále sledovat.

*Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce*

Zákon o svobodném přístupu k informacím

VE ZNĚNÍ NOVELY ÚČINNÉ OD 1. 9. 2022 – METODICKÝ POSTUP

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), byl dotčen novelou provedenou zákonem č. 241/2022 Sb., jejíž účinnost nastala dnem 1. 9. 2022. Ministerstvo vnitra jako gestor této oblasti na tuto novelu reagovalo zveřejněním metodické pomůcky, která osvětluje novelu z pohledu její aplikace v praxi.

Hlavní účelem novely zákona o svobodném přístupu k informacím je transpozice Směrnice 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (dále jen „Směrnice“). Termín pro transpozici do českého právního řádu stanovila Směrnice do 17. 7. 2021, avšak ke konečné transpozici došlo až zmíněnou novelizací s účinností od 1. 9. 2022.

Pokud bychom se pokusili o definici zásadních změn, ke kterým v důsledku transpozice Směrnice dochází, jedná se zejména o níže uvedené:

- **Veřejné podniky mají informační povinnost** – jedná se o podniky pohybuující se v odvětví dopravy (v rámci závazků veřejné služby) a veřejných služeb (vykonávající relevantní činnosti). Nově jimi budou právnické osoby ovládané státem či samosprávou (tj. v nichž stát či samospráva vykonává dominantní vliv), pokud vykonávají činnosti veřejného podniku. Výluka z povinnosti poskytovat informace se dotýká těch činností, které jsou uskutečňovány v běžném obchodním styku v rozsahu předmětu činnosti nebo podnikání veřejného podniku nebo veřejné instituce nebo pokud mají obchodní nebo průmyslovou povahu a poskytnutí informace by veřejný podnik nebo veřejnou instituci znevýhodnilo na relevantním trhu.
- **Přístup k tzv. výzkumným datům** – jedná se o specifickou kategorii dokumentů vypracovaných v rámci vědeckého výzkumu podporovaného z veřejných prostředků, a to na výsledky vědeckého zjišťovacího procesu (expe-

rimenty, průzkumy a podobně). Publikace ve vědeckých časopisech jsou nadále vyloučeny z oblasti působnosti.

- Možnost publikace dynamických dat (dat, které se v průběhu času mění, např. meteorologická data) **prostřednictvím programovatelných aplikačních rozhraní**.
- **Úprava tzv. datových souborů s vysokou hodnotou (high-value datasets), které mají být bezplatně zpřístupněny**. Jedná se např. o geoprostorové údaje, pozorování Země a životní prostředí, meteorologie, statistika, společnosti a vlastnictví společností, mobilita.

V důsledku této změny došlo k rozšíření informační povinnosti pouze tam, kde to Směrnice výslovně vyžadovala, a to v minimalistické podobě.

Dále byly do novelizace zahrnuty změny vyvolané aplikační praxí, které jsou pro povinné subjekty naprosto zásadní. **Většina změn nabývá účinnosti od 1. 1. 2023 a jedná se např. o:**

- zakotvení možnosti odmítnout žádost o informace z důvodu zneužití práva na informace spočívajícího ve využití informační žádosti jako prostředku nátlaku na fyzickou osobu, jíž se informace týkají, nebo vyvolávající nepřiměřenou zátěž na straně povinného subjektu
- možnost odmítnout žádost z důvodu neexistence požadované informace. Žádost bude možné odmítnout, pokud povinný subjekt poptávanou informaci nemá a ze zákona mu ani nevyplývá povinnost ji mít
- zanesení ochrany informací, jejichž zpřístupnění by mohlo ohrozit rov-

nost účastníků soudního, arbitrážního či jiného řízení (a to i před zahájením takového řízení) – jedná se například o právní analýzy, rešerše, posudky apod.

- výslovnou úpravu ochrany informací, jejichž zpřístupnění by mohlo přímo nebo významně narušit ochranu kritické infrastruktury
- výslovnou úpravu pravidel pro poskytování informací o platech a odměnách vyplacených z veřejných prostředků
- procesní úpravu v oblasti zjednodušeného vyřízení žádosti o informace
- zavedení Centrálního registru výročních zpráv, který bude Ministerstvo vnitra provozovat od 1. 1. 2024 s tím, že povinné subjekty budou moci dobrovolně zveřejňovat své výroční zprávy

Ministerstvo vnitra je připraveno metodickou pomůckou průběžně aktualizovat zejména o poznatky, jež vyplynou z aplikační praxe. Tyto je možné sdělit i příslušným odborům, jimiž jsou odbor Hlavního architekta eGovernmentu a odbor veřejné správy, dozoru a kontroly. Oba útvary lze kontaktovat na e-mailu: posta@mvcz.cz.

Pevně věříme, že zejména novelizovaná právní úprava, jež navazuje na dosavadní aplikační praxi, nejen upřesní postupy, ale současně je i usnadní v případech vyřizování žádostí o informace.

Pozn.: Metodiku najdete také na našem webu v rubrice Činnosti → Správa obce.

*Mgr. Alena Klimt, DiS.
Legislativní a právní sekce*

Vznikne Digitální informační agentura? Otázek kolem je stále mnoho.

Do Poslanecké sněmovny doputoval legislativní návrh, jímž je navrhováno zřízení dalšího ústředního správního úřadu, a to Digitální informační agentury. Legislativní návrh byl předložen jako návrh vládní Ministerstvem pro místní rozvoj a je pro zájemce k dispozici pod číslem sněmovního tisku 278. Svaz se této problematice intenzivně věnuje na odborné úrovni, a proto bylo svoláno mimořádné setkání Komise pro informatiku jako garančního orgánu Svazu pro tuto záležitost.

Návrh vzniku Digitální informační agentury (dále jen „DIA“) byl předložen Ministerstvem pro místní rozvoj v srpnu tohoto roku. Jeho cílem je zřízení DIA jako ústředního správního úřadu pro elektronickou identifikaci a služby vytvářející důvěru a pro informační systémy veřejné správy. Sídlem DIA by měla být Praha a v čele by stál ředitel jmenovaný a odvolávaný vládou na návrh člena vlády stojícího v čele Rady vlády pro informační společnost.

Systém DIA by tak byl postaven na tom, že by došlo k převodu odboru Hlavního architekta eGovernmentu a odboru eGovernmentu a několika zaměstnanců z odboru Koordinace informačních a komunikačních technologií a eGovernment cloudu z Ministerstva vnitra na DIA. DIA by pak dále byla provozovatelem tzv. kompetenčních center, a to pro sdílené služby a odborné vzdělávání, pro jednotný standard a uživatelskou přívětivost a pro analýzy, kooperaci a rozvoj.

Jak jsme však pochopili, současně by fungovala Rada vlády pro informační společnost v čele s ministrem pro digitalizaci jako představitelé tzv. strategické úrovně, oproti čemuž by DIA představovala spíše taktickou a operační úroveň. Mezirezortní připomínkové řízení proběhlo v zúženém rozsahu, a to za účasti Ministerstva finan-

cí, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva vnitra a Úřadu vlády.

V srpnu tohoto roku byl návrh zákona rozeslán poslancům jako sněmovní tisk č. 278 a navrhovatel požadoval projednání návrhu zákona s vyslovením souhlasu již v prvním čtení. Tomuto návrhu nebylo vyhověno a nyní je návrh dále v legislativním procesu.

Komise pro informatiku se již v minulosti k otázce vzniku DIA několikrát vyjádřila, ale nyní se mimořádně sešla, aby projednala tuto záležitost s ohledem na legislativní postup a předložené pozměňovací návrhy, neboť lze předpokládat, že v samotném důsledku se dotkne tato věc i měst a obcí. Problematickým komise spatřuje již to, že v čele DIA nebude člen vlády – je tak nasnadě se zamyslet, zda jsme se historicky (a to nikoliv v historii až tak dávno) poučili. Vždyť i v nedávné minulosti se ukázalo, že je pak velice svízelné prosazení některých cílů a je pak otázkou, zda s ohledem na zkušenost např. s Úřadem pro veřejné informační systémy je tento způsob optimálním řešením. Ostatně DIA by byla obdobou stávající Národní sportovní agentury. Zazněly i připomínky k otázce respektování smíšeného modelu veřejné správy a prolnutí státní správy a samosprávy, k definici potřeb krajů a obcí jako základních ka-

menů státu či k návaznosti na jednotlivé koncepce dotýkající se otázky digitalizace a eGovernmentu. Zmíněny byly i související praktické problémy, jako jsou spisová rozluka, rozdělení sítí či přístup k tajným informacím. Jako jeden z pádných argumentů zaznělo i podfinancování dosavadních záležitostí, jako je např. nutný upgrade základních registrů či atestace spisové služby.

Komise poté definovala základní problematické okruhy, které se DIA dotýká a nejsou náležitě řešeny. Lze mezi nimi jmenovat zejména zajištění financování DIA a udržitelnost tohoto financování v budoucnu; personální obsazení včetně přesného vyčíslení nákladů na platové prostředky nejen při vzniku, ale i do budoucna; materiální vybavení DIA a její sídlo či kupříkladu nutnost exaktní analýzy přínosu DIA ve vztahu ke zvažovaným nákladům.

Dlužno doplnit, že v této spojitosti byl ze strany Úřadu vlády – místopředsedy vlády pro digitalizaci předložen nelegislativní materiál, jenž se věnuje změně vykonavatele zakladatelských funkcí NAKIT. Cílem navrhované změny je umožnit všem státním orgánům rovný přístup ke službám tohoto podniku prostřednictvím vertikální či horizontální spolupráce. Dle navrhovatele se jedná o součást projektu Trans-

INTERNETOVÝ MAPOVÝ SERVER

nabídka pro členy SMO ČR

- 📍 moderní, plně internetová aplikace
- 📍 on-line katastr přes WSDP dálkový přístup
- 📍 50 typů pasportů, mobilní sběr dat
- 📍 správa hřobových míst s částí pro veřejnost
- 📍 hlášení závad přes mobilní zařízení
- 📍 datová podpora, školení, hot-line
- 📍 10 let provozu, 600 zákazníků po celé ČR

kompatibilita s JDTM ČR, služba EDITORA

rk@gplus.cz
www.gobec.cz
608 077 074

formace koordinace a řízení digitalizace, kdy NAKIT jako státní podnik by byl svěřen DIA, díky čemuž by dle znění návrhu mohl své služby efektivněji poskytovat celé státní správě. Avšak i v této souvislosti je nezbytné si klást řadu praktických otázek, kdy příkladem lze uvést otázku převodu státního podniku pod ústřední správní orgán.

Komise pro informatiku při formulaci svého usnesení zohlednila všechny zmíněné problémy a dospěla k jednoznačnému závěru, že je jisté třeba změny a zefektivnění fungování, ostatně pro obce, jak trefně vyjádřila jedna z členek komise, by byl optimální i zástupce pro jednotlivé části

území ve stylu „obchodního cestujícího“ k zajištění kontaktu a spolupráce s územím. Vše je však třeba činit tak, že bude k dispozici exaktní odborný analytický závěr opřený o relevantní data, bude zohledněna aktuální ekonomická situace a v dané chvíli by se dalo říci i společenská a geopolitická situace. Nezapomeňme, že Programové prohlášení vlády z roku 2021 bylo formulováno v době, kdy jsme nemohli ani tušit o tom, co nás v těchto směrech čeká nyní a s čím se budeme muset vyrovnat. Rozhodně se nelze přiklonit k závěru, který byl mj. rovněž v diskusích na mnoha platformách prezentován, že bychom byli jako Česká republika se vznikem DIA v prodlení. Naopak, vše se jeví jako velice uspěchané.

Komise proto nedoporučila Svazu podporit návrh vzniku DIA v současném znění, avšak vybidla k tomu, aby se otevřela diskuse k výkonu eGovernmentu a související agendy. Čas tedy ukáže, zda se vše ubírá tím správným směrem. Je celkem příhodné použít v tuto chvíli vyjádření Niccola Machiavelliho z díla Vladař (r. 1513!), jenž vyslovil, že je velký rozdíl mezi tím, jaký život je a jaký by měl být. Zvažme tedy, jaké fungování bychom v oblasti digitalizace a eGovernmentu chtěli, jaké máme a jaké by mělo být, a přitom stále berme v potaz, na jaké fungování v dané situaci máme prostředky.

Mgr. Alena Klimt, DiS.
Legislativní a právní sekce

Svaz nadále bojuje o navýšení finančních prostředků na sociální práci

Svaz v minulém měsíci oslovil obce se žádostí o vyplnění dotazníku týkajícího se výkonu sociální práce na obcích. Výsledky dotazníkového šetření budou využity při dalším vyjednávání s příslušnými ministerstvy o navýšení finančních prostředků na tuto oblast, která je na mnoha obcích značně podfinancovaná. Potřebnost navýšení finančních prostředků a personálních kapacit vnímají i zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí, kteří se spolu s odborníky z řady místních samospráv na tvorbě dotazníku podíleli. Důležitost sociální práce na obcích se v době

pandemie covidu a během uprchlické krize jen potvrdila a její potřeba bude do budoucna narůstat, proto je nezbytné nastavit adekvátní systém jejího financování. Ze strany státu je tato oblast bohužel stále velmi podhodnocena a opomíjena. Věříme, že výstupy z dotazníkového šetření, které budou vycházet přímo z praxe, pomohou k lepší argumentaci Svazu ve vyjednávání o zlepšení podmínek pro výkon sociální práce na obcích.

Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce

Zákaz jednorázových plastů – co to vlastně znamená?

V návaznosti na evropskou legislativu o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí došlo k vnitrostátní právní úpravě, jejímž cílem je omezit dopad tzv. jednorázových plastů na životní prostředí. Pojďme si krátce nastínit, čeho se zákaz konkrétně dotkne a co z toho bude mj. plynout i pro města a obce.

Na co se zákaz vztahuje?

Zákaz uvádění některých vybraných plastových výrobků na trh, jenž je účinný od 1. 10. 2022, se týká zejména plastových vatových tyčinek, plastových příborů, brček, nápojových míchátek, tyček k uchycení a podpěře balónků či výrobků z oxo-rozložitelných plastů, u nichž platí kompletní zákaz (jedná se, zjednodušeně řečeno, o polymery vyráběné z běžného polyethylenu, do kterých jsou přidávána speciální aditiva, která by měla způsobit, že vyrobené fólie by se měly během několika měsíců až let rozkládat). Tedy bychom se již neměli setkat ani s plastovými brčky u tzv. dětských pitíček, plastovými tyčinkami do uší (tzv. uchošťoury z plastu)

či plastovými příbory přiloženými k balení jídel.

Zákaz se vztahuje na uvedení na trh, tj. na první úplatné či bezúplatné dodání vybraného plastového výrobku na území České republiky v rámci podnikání k distribuci, spotřebě nebo použití nebo dovoz vybraného plastového výrobku. Zákaz se vztahuje rovněž na uvedení výrobku do oběhu, tj. na každé úplatné nebo bezúplatné dodání vybraného plasto-

vého výrobku na území České republiky k distribuci, spotřebě nebo použití po jeho uvedení na trh. Po 1. říjnu 2022 není ani možné, aby došlo k doprodeji skladových zásob.

Zákaz se ale nevztahuje kupříkladu na vatové tyčinky, jež jsou součástí antigenních testů na SARS-Cov19, neboť se jedná o zdravotnické prostředky, které jsou ze zákazu vyjmuty. Metodický postup, jak s použitými tyčinkami naložit, lze nalézt na webových stránkách Ministerstva životního prostředí.

Pevně přichycená víčka

Další „novinkou“ je i povinnost pevně přichyceného víčka k nádobě na nápoje do objemu 3 litrů. Tato povinnost bude však platit až od 3. července 2024, nicméně již nyní se můžeme setkat s tím, že jsou víčka přichycena k nádobě. Povinnost se nedotýká lahví, které nejsou považovány za nápojové láhve, typicky lze jmenovat např. sirupy proti kašli.

Povinné označování plastu ve výrobku

Mezi další povinnosti spojené s výše uvedeným patří i požadavek na označování výrobků, jež je účinný od 3. července 2021. Hygienické vložky, tampony, aplikátory tamponů, vlhčené ubrousky pro péči o domácnost a osobní hygienu, tabákové výrobky s filtry, filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky a nápojové kelímky, jež obsahují plast, byť i jen určitým podílem, musí být označeny informací, z níž bude tato skutečnost zřejmá.

Rozšířená odpovědnost výrobců

Od 1. ledna 2023 bude v platnosti a účinnosti povinnost rozšířené odpovědnosti výrobců, jež se vztahuje mj. na výše uvedené obaly, na lovná zařízení, plastové tašky či mj. i kupříkladu sáčky či balonky. Zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí předpokládá vznik kolektivních systémů (obdobně jako to dosud známe u autorizovaných obalových společností). Rozšířenou odpovědností výrobce se rozumí plnění povinností

prostřednictvím kolektivního systému. Mezi tyto povinnosti bude patřit kupříkladu povinnost hradit náklady na osvětová opatření či úklid odpadků vzniklých z uvedených výrobků.

Osvětová činnost od 1. října 2022

Od uvedeného data se výrobci uvedených plastových výrobků musí podílet na osvětové činnosti. Výrobce dotčených výrobků musí každoročně zajistit osvětovou činnost prostřednictvím alespoň dvou sdělovacích prostředků (tj. rozhlasu, televize, elektronické komunikace, osobního sdělení prostřednictvím vzdělávacích akcí, výstav, veletrhů či v periodickém tisku). Lze dodat, že uvedená opatření se vztahují i na tzv. bioplasty.

Shrnutí povinností výrobců

Hlavními povinnostmi pro výrobce uvedených výrobků je nejen informovat kupující o správném zacházení s odpady, podílet se na předcházení a likvidaci daného odpadu, ale i značit výrobky z plastů (a to např. i včetně cigaret s filtry či samostatných filtrů). Je pravdou, že u některých výrobků není asociace s plastem na první pohled znatelná, a tudíž povinné značení může přinést i větší povědomí veřejnosti o tom, v čem všem se „plast“ nachází. Ministerstvo životního prostředí k této problematice vydalo i metodickou pomůcku s cílem vysvětlit základní aspekty právní úpravy, jež je účinná od 1. října 2022, a její aplikaci v praxi a napomoci tak všem dotčeným subjektům včetně veřejnosti. **Metodickou pomůcku lze nalézt jak na webových stránkách Svazu, tak na webu ministerstva.**

Dopady pro města a obce

Současně však nová opatření budou mít dopad i pro města a obce – zavedení sys-

témů rozšířené odpovědnosti výrobce pro určité druhy vybraných plastových výrobků a s nimi spojených povinností se budou dotýkat kupříkladu úhrady nákladů obcím na úklid odpadu. Nemůžeme očekávat horentní částky, avšak je nezbytné přiznat, že sanace alespoň části nákladů, jež obce musí vynaložit na úklid dotčeného odpadu, je žádoucí.

Dalším důsledkem uvedených opatření je i očekávané snížení spotřeby a tím i produkce plastového odpadu a plnění stanovených cílů pro zajištění tříděného sběru plastových nápojových lahví.

Úloha Svazu je i v této oblasti zásadní

Závěrem je nezbytné zdůraznit, že Svaz diskutuje tyto otázky s výrobci odpadů a hledá pro obce co nejpříznivější a administrativně nejméně náročné řešení. Tuto úlohu Svaz nyní plní zejména ve vztahu k likvidaci odpadu z tabákových výrobků, jinak řečeno, k likvidaci nedopalků z cigaret. Můžeme jen doufat, že osvětová činnost povede k uvědomění těch, kteří nedopalky volně odhazují, že – odhlédneme-li od právní otázky – jejich nedopalky mohou jednou z volné přírody vyhrabat i děti jejich dětí.

O dalším průběhu v této oblasti vás budeme průběžně informovat.

Mgr. Alena Klimt, DiS.
Legislativní a právní sekce

Odolnost rodinných firem je spojena s vizí majitele a schopností jejího sdílení se zaměstnanci

„V posledních letech dochází k **turbulentnímu vývoji a změnám**, které výrazně ovlivňují podnikání rodinných firem. V krátkodobém horizontu se musely přizpůsobit pandemii, bezprecedentnímu růstu cen energií a materiálových vstupů, a v dlouhodobém řeší například generační obměnu. Hledají nástupce, a to buď v rodině, nebo pro svou firmu hledají investora,“ říká v rozhovoru Václav Štětina, ředitel korporátního bankovníctví Raiffeisenbank, nového strategického partnera Asociace rodinných firem.

Jaká je v České republice historie rodinných firem?

Tradice rodinných firem byla v naší zemi přerušena na několik desítek let a fakticky se začala obnovovat až po roce 1989. Jako impuls k založení uvádí jejich majitelé nejvíce znalost daného oboru, mezeru na trhu nebo předchozí tradici, na kterou pak navazuje až čtvrtina takových firem. V „západním“ světě mají rodinné firmy přece jen delší historii, a tedy logicky i větší ekonomický význam.

Jaká je v České republice jejich role?

Podíl rodinných firem na HDP dosahuje až 40 % a jejich význam v české ekonomice hraje zásadní roli. Jsem přesvědčen, že jejich význam v ekonomice a zaměstnanosti bude i nadále posilovat a postupně se přiblíží číslům, které známe z jiných zemí, kde podíl na HDP dosahuje až dvojnásobku. To je také jeden z důvodů, proč jsme se rozhodli pro strategické partnerství s Asociací rodinných firem. V posledních letech dochází k turbulentnímu vývoji a změnám, které výrazně ovlivňují podnikání rodinných firem. V krátkodobém horizontu se musely přizpůsobit pandemii, bezprecedentnímu růstu cen energií a materiálových vstupů, a v dlouhodobém řeší například generační obměnu. Hledají nástupce, a to buď v rodině, nebo pro svou firmu hledají investora. Právě v těchto situacích přichází na řadu odborné poradenství, které jim v Raiffeisenbank umíme nabídnout buď vlastními kapacitami, či ve spolupráci s aliančními partnery.

Jak partnerství s Asociací rodinných firem funguje?

Naše partnerství je založeno na skutečně komplexním programu spolupráce, podporujeme celou škálu jejich aktivit. Patří mezi ně například tematické workshopy pro členy a partnery Asociace či zájemce o konkrétní problematiku. Partnerství se týká také oblasti marketingu a společné prezentace banky a Asociace vůči segmentu rodinných firem na trhu. Součástí spolupráce obou subjektů je také snaha o podporu a propagaci rodinných firem směrem k veřejnosti. Nejprospěšnějším projektem z pohledu rodinných firem jsou pak určité regionální setkání.

Jak taková setkání vypadají?

Majitelé firem z daného regionu si vyměňují své zkušenosti a probírají témata, která jsou důležitá pro jejich fungování. O mnohých z nich si totiž se svými zaměstnanci nebo sousedy moc promluvit nemohou, na našich setkáních tak nacházejí partnery se stejnou či podobnou profesní a životní zkušeností, což velice oceňují.

Je něco dalšího, co může banka rodinným firmám nabídnout?

Přistupujeme k problematice rodinných firem a snažíme být těmto firmám prospěšní velmi zodpovědně a současně s velkým respektem. Nad rámec základních produktů a služeb, důležitých ke každodennímu fungování firmy, nabízíme řešení šitá na míru individuální potřebě. Ať je to již zmiňovaná pomoc při řešení nástupnictví ve firmě, podpora hledání případného strategického investora, či naopak hledání akvizičních příležitostí pro další růst dané firmy. V poslední době je navíc velmi aktuální a oceňované naše poradenství v oblasti ESG problematiky, či řešení energetických úspor, pro které máme připraveny velmi zajímavé podmínky úvěrového financování.

Jak se rodinné firmy potýkají z vnějšími vlivy, jako jsou covid nebo válka? Jsou odolné?

Vysoká míra nejistoty, pramenící z nečekaných externích vlivů, výkyvů tržních podmínek a obtížné predikce budoucího vývoje, klade nároky na odolnost firem, na schopnost vytvářet rezervy i na schopnost a ochotu připravovat možné alternativy a přizpůsobovat se novým tržním podmínkám. Z průzkumu, ale i našich vlastních zkušeností, vyplývá, že odolnost rodinných firem je úzce spojena s osobností majitele a současně jeho schopností svou vizi a strategii sdílet s celým týmem.

Jaký je pro ně tedy klíčový aspekt odolnosti? Vyplývá to také z průzkumu?

Klíčovým aspektem odolnosti je pro firmy oblast vize a strategie. Více než polovina rodinných firem má jasně stanovenou vizi, misi i hodnoty svého podnikání. Více než třetina majitelů pak podle strategie realizuje takové investice, aby zvýšila svou odolnost prostřednictvím finanční, organizační nebo restrukturalizační změny. 41 % rodinných firem chystá investice, které zlepší nejen udržitelnost, ale umožní firmám více se věnovat ESG problematice.

Co vám průzkum ukázal obecně?

Průzkum ukazuje nejen obrázek vysoké odolnosti rodinných firem jako významné části naší ekonomiky, ale současně dává jeho účastníkům unikátní možnost srovnání a respondentům možnost identifikovat prostor pro odstranění případných vlastních rezerv a příležitosti pro zvýšení jejich vlastní odolnosti.

A co ukázal konkrétně?

38 % rodinných firem má roční obrát do 10 milionů korun, 33 % do 50 milionů korun. V nadpoloviční většině rodinných firem jsou do podnikání aktivně zapojeni 2–4 členové rodiny. Nejvyšší počet rodinných příslušníků byl v rámci průzkumu 11, průměrný počet je 3,21. Ve 37 % případů spravuje firmu druhá generace a 22 % respondentů chystá předání do 5 let.

Jaké jsou podle průzkumu jejich silné a slabé stránky?

Mezi konkurenční výhody patří podle respondentů nejčastěji socio-emocionální bohatství, tedy vytrvalost, spolehlivost, loajalita nebo kvalita. Na slabých stránkách se firmy nejčastěji shodují v oblasti lidských zdrojů, a to na jejich nedostatku, neochotě se vzdělávat a vysoké fluktuaci.

Snaží se české rodinné firmy proniknout i do zahraničí?

V 93 % případů má stále nejvyšší podíl na obrátu Česká republika, ale 42 % společností eviduje tržby i v zemích Evropské unie, především v Německu a na Slovensku. Tento fenomén přichází stále častěji díky předávání vedení firmy mladší generaci. Ta totiž nevnímá jazykovou bariéru, nemá problém vyhledávat nové obchodní partnery, a to i prostřednictvím on-line technologií, s využitím digitalizačních trendů a datové inteligence.

**Raiffeisen
BANK**

rb.cz

Veteránklub starostové pomáhá i inspiruje

Veteránklub starostové, z. s., který sdružuje bývalé a dlouhodobě sloužící starosty a starostky, uspořádal za čtyři roky své existence řadu kulturních a osvětových akcí. Nezaháel ani v době covidu.

V posledních dvou letech na jeho pozvání třikrát v regionu vystoupil houslový virtuos Václav Hudeček – potěšil posluchače na Živohošti, v Neveklově a Rožmitále pod Třemšínem. Živohoštský kostel sv. Fabiána a Šebestiána rozezněly v červenci 2020 také tóny houslí dalšího významného českého umělce Pavla Šporcla, a to opět „pod taktovkou“ Veteránklubu starostů. Tentokrát se k nim přidala i Dětská opera Praha, s níž Veteránklub také často spolupracuje – vystoupila pro něj také v neveklovském kostele sv. Havla nebo v divadelním sále benešovského Hotelu Pošta.

Veteránklub také pomáhá

Akce, které Veteránklub starostové pořádá, nejen baví, ale také pomáhají. Jako například charitativní cyklojízda Šlapeme pro Dominika, který se narodil

s duchennovou svalovou dystrofií. Trasa z Rožmitálu pod Třemšínem do slovenských Sklených Teplic, které jsou partnerskou obcí Neveklova, měřila 506 kilometrů a během pěti dnů ji celou zdolal viceprezident Veteránklubu bývalý starosta obce Chotilsko Jiří Štástka. Jako nadšený sportovec má na svém kontě řadu dalších úspěchů – mimo jiné na lyžích absolvoval 90kilometrový Vassův běh i Jizerskou padesátku, s českým družstvem obsadil druhé místo v běžeckých závodech do vrchu v italském Tramonti nebo se zúčastnil běžeckých závodů v Irsku. Jeho jízda na kole z Rožmitálu do Sklených Teplic položila základ virtuální cyklotrasy, kterou chce klub co nejvíce podporovat. Dominikovi byl věnován také výtěžek charitativního předvánočního koncertu, který se uskutečnil v TEPfactoru v Chotilsku.

Pořádá řadu akcí, tak namátkou...

Veteránklub spolupřádal v Muzeu Křivovnický špýchar v Prostřední Lhotě výstavu fotografií Petra Dufky „Legendární Rallye Paříž–Dakar se vším všudy“, výstavu „50 let od zisku Světové trofeje Československa v Šestidenní motocyklové soutěži“ nebo výstavu Anny Baginové „Uzlíky“. „Podepsán“ je také pod přednáškou Jindřicha Forejta „Proč se Konopiště nemohlo stát panovnickou rezidencí“ a „Křeslem pro hosta“ s Vlastimilem Harapesem, které se konaly v Neveklově, nebo „Sokolnickým odpolednem“ v neveklovském parku. Pořádá také charitativní vystoupení Rangers bandu, kapely Fandy Tomáška a taneční skupiny Cola Loca, který byl poděkováním pracovníkům benešovské Nemocnice Rudolfa a Stefanie za jejich nasazení během pandemie. Zástupci Ve-

teránklubu nechyběli ani na letošní vzpomínkové akci k 80. výročí vystěhování regionu mezi Vltavou a Sázavou, které se konalo v Senátu.

Návštěva Sklených Teplic – rýsuje se spolupráce se slovenskými kolegy

Členové klubu letos v říjnu navštívili Sklené Teplice, které jsou součástí Mikroregionu Hlinske Pohronie. Potěšilo je, že po jejich vzoru vzniká na Slovensku podobná organizace sdružující bývalé starosty, se kterou chtějí spolupracovat. Prvním společným počinem by mělo být dokončení virtuální cyklostezky z Jinců do Sklených Teplic (původní trasu jel Jiří Štáška z Rožmitálu pod Třemšínem) s upozorněním na zajímavá místa a památky v jejím okolí. „Bylo to velmi přátelské setkání, máme z toho radost. Nechyběl jejich tradiční guláš, naše pivo ani návštěva termálních lázní,“ řekl prezident Veteránklubu starostové a bývalý starosta Neveklova Jan Slabý. Připomněl, že spolupráci mezi Neveklou a Sklenými Teplicemi odstartovali před 50 lety sportovci při nácviu spartakiády, potom se postupně přidali myslivci, obě obce a nakonec i mikroregiony. „Jsou to letité kořeny, na které Veteránklub navázal. Udržíme je, ale musíme si začít hledat nástupce,“ poznamenal. Velké poděkování

podle něj patří Středočeskému kraji, který podpořil činnost klubu – jen z členských příspěvků by tolik akcí uspořádat nemohl.

Jan Slabý vzpomněl také na dva významné členy klubu, kteří v uplynulých dvou letech zemřeli – bývalého starostu Rožmitálu pod Třemšínem Josefa Vondráška a bývalého starostu Přestavlk u Čerčan Zdeňka Krejčárka. „Hodně nám schází. Budiž čest památce těchto dvou veteránů, kteří po sobě zanechali nerasmazatelnou stopu,“ konstatoval.

Starostenské humoresky

Aktivní členy Veteránklubu starosty Jana Slabého a Jiřího Štášky přizval Svaz také ke spolupráci na knize Starostenské humoresky a jiné příběhy aneb Jak se u nás žije starostům. Kromě účasti v redakční radě sami přispěli do neotřelé publikace i zajímavými příběhy. Někteří starostové v nich popisují výsledky práce, jiní přidávají i příklady z praxe – ne všechny jsou však humorné. To ale není případ Jana Slabého, kterému v knize vyšla například tragikomická historka o obecním zaměstnanci Honzovi, který ho – jako starostu – ve špatném rozpoložení ovlivněném konzumací alkoholu požádal, aby ho zastřelil. Debata na toto téma se prodlužovala, starosta už

nevěděl, jak by ji ukončil, tak s vidinou, že se z toho dotyčný do rána vyspí, mu navrhl: „Tak jo, Jeníku, ráno v sedm jdeme na to“. A s tím se rozešli. Když druhý den dotyčný Honza viděl Jana Slabého s flintou přes rameno (šel na hon), vzal do zaječích a dva dny se neukázal. Ještě po letech si ale na tuto událost pamatoval: „Víš Hanzi, já už mám leccos za sebou, ale tak rychle jsem nikdy neutikal,“ přiznal se starostovi.

Pomoc Ukrajině

Veteránklub starostové nechyběli ani u humanitární pomoci Ukrajině. Bezprostředně po jejím napadení Ruskem uspořádal sbírku potřebných věcí, které byly odvezeny přímo do obce Velykyj Bereznyj. „Vážený pane Slabý, jménem všech obyvatel obce Velykyj Bereznyj, všech uprchlíků, co se zdržují v naší obci kvůli válce, a od sebe osobně Vám chci poděkovat za poskytnutí pomoci při koordinaci sběru humanitární pomoci v Neveklou a blízkém okolí. Rád bych Vás informoval, že veškerá humanitární pomoc dorazila v plné výši do obce Velykyj Bereznyj a pod mým dohledem byla roztríděna a rozdělena na potřebná místa, Nesmírně si vážím Vaší pomoci v této těžké chvíli,“ napsal starosta Bohdan Kyrlyk.

Jaroslava Tůmová

rozhovor

S „Kudy z nudy“ mohou být aktuální i městské a obecní weby

Cestování není (jen) o penězích, ale také o chuti, odvaze, nadšení, čase, potřebě apod. vydat se na túru. Hodně o tom ví a pomáhá Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism. Mimo jiné i turistickým portálem Kudy z nudy, který stejně jako například web Visit Czech Republic provozuje. Kudy z nudy přitom není jen o prezentaci toho, co lze v České republice podniknout. Je to také možnost, jak mohou samosprávy dát vědět o akcích, které samy pořádají, o zajímavých místech na výlet nebo kde se dá dobře najíst či ubytovat. Kromě toho mohou mít města a obce díky tomuto turistickému portálu aktuální i svůj web. Stačí, když ho propojí s Kudy z nudy přes k tomu určenou aplikaci. Ředitele CzechTourismu Jana Hergeta jsme se proto zeptali:

Kdy, proč a za jakým účelem vznikl web Kudy z nudy?

Portál Kudy z nudy vznikl pod hlavičkou České centrály cestovního ruchu – CzechTourism před 18 lety a letos tedy slavíme pnoletost. Původní myšlenkou, a i dnešním posláním, webu je přinášet lidem užitečné a přehledné informace o turistických atrakcích, přírodních zajímavostech nebo aktuálních akcích na jednom místě a samozřejmě tak české podnikatele. Dnes už máme kromě webu i aplikaci a samozřejmě ty nejlepší tipy najde na našem facebooku a instagramu.

Kromě samotných tipů máme na webu i praktické informace, jak se na místo nejnázve dostat, kolik stojí vstupné a kolik času jim asi výlet zabere. Podle nedávného průzkumu patří Kudy z nudy k hlavním zdrojům inspirace při cestování po Česku.

Obstojí Kudy z nudy v mezinárodním srovnání?

Rozhodně. Kudy z nudy je vůbec největší turistický portál a lze se na něm prezentovat zdarma. Řekl bych, že jde o evropskou raritu. Většina národních centrál se

soustředí spíše na image, ukazuje nejkrásnější místa. Takto ucelenou prezentaci nemá nikdo v Evropě. Je to skvělý nástroj na podporu domácího cestovního ruchu. Obsahuje přes 80 tisíc nabídek, týdenní newsletter odebírá víc než 54 tisíc lidí a neustále ho rozvíjíme. Kudy z nudy má nově například regionální členění, další jazykové verze, nové funkcionality včetně propojení s mobilní aplikací, vyhledávání dopravního spojení přes One Ticket a Idos, usnadnění správy obsahu pro pořadatele aj.

Co můžou čtenáři na portálu Kudy z nudy nalézt?

Já miluji naše tipy na víkend. Každý týden mám hned několik článků ve stylu 30 lomů na nejlepší koupání v létě, skalní města a rozhledny, které můžete navštívit zadarmo, nebo 100 zámků, které letos musíte vidět. Vždycky aktuální podle sezóny a podle počasí. Pokud plánuji něco více dopředu a vybírám, kam vlastně vyrazit, tak se vyplatí prostudovat naše tematické sekce, jako jsou Českem pěšky, Do lázní nebo Léto u vody. A v průběhu covidu jsem byl samozřejmě závislý na článku Výlety po Praze. Ostatně z toho vznikla naše nová sekce Zážitky do hodiny.

Na Kudy z nudy můžete hledat podle regionů, podle aktivit, ale i podle termínu vaší cesty. Na jednom místě se propojuje nabídka městských akcí a festivalů, podnikatelů v cestovním ruchu či provozovatelů různých turistických cílů. Nechybí ani informace o tom, jak se na místo dopravit autem, vlakem apod. Je moc fajn, že se to děje pod hlavičkou CzechTourismu.

Jaká je vize a cíl projektu Kudy z nudy do budoucna?

Mojí vizí je, že kudyznudy bude neodmyslitelným parťákem každého z nás při cestování po Česku. Postupně pracujeme na tom, abychom obsáhli všechny fáze cestování. Sociální síť a newsletter se o vás postarají ve fázi snění, když ještě nevíte, kam chcete jet, a hledáte inspiraci.

Základ kudyznudy, tj. samotný web, je naprostá jednička ve fázi hledání. Troufnu si říct, že zde najdete každý turistický cíl v Česku, a to včetně parkování nebo veřejné dopravy v jeho okolí. Klidně uvažuju sázkou, že když někdo najde zajímavé

turistické místo, které nemáme na kudyznudy, tak ho pozvu na oběd.

A pak zbývají ještě dva kroky – rezervace a samotné cestování. Při samotném cestování můžete použít naši mapku, kterou postupně zdokonalujeme. Jedinou část, kterou tedy nemáme pokrytou, je samotná rezervace. Nejsme podnikatelé, takže to není naší hlavní podstatou, ale i tady neleníme a pracujeme. Rádi bychom připravili digitální projekt, který by umožnil rezervaci například parkovišť nebo hradů a zámků. Cílem je, abyste měli jistotu, že se výlet povede a že čas nestrávíte ve frontě na parkovací místo nebo na lístek.

Cestování je zábava, takže plánujeme i zpestření naší aplikace o herní prvky, abychom mohli soutěžit o nejlepší fotografie nebo zážitky. Potřebujeme také zpracovat na sekci výletů, aby lidé mohli sami zadávat itineráře na nejlepší trasy.

Základem kudyznudy jsou ale aktuální informace. Nedávno mě například vyděsila zpráva, že polovina restaurací nebere karty, takže teď se pokusíme dostat na kudyznudy informace o možnostech placení kartou. A ve spolupráci s projektem Česko platí kartou, který umožňuje i těm nejmenším podnikatelům a obcím vyzkoušet si platební terminál zdarma, se pak pokusíme zvýšit procento těch, kdo karty berou.

Kdo všechno může na Kudy z nudy přispívat?

Na Kudy z nudy může zdarma a velmi jednoduše publikovat každý, kdo chce svou službu, podnik či akci propagovat a informovat o ní širokou veřejnost. Nejčastěji se tak jedná o podnikatele, turistická informační centra, obce a města,

Ing. Jan Herget, Ph.D.

ředitel České centrály cestovního ruchu – CzechTourism

Vystudoval mezinárodní obchod na Fakultě mezinárodních vztahů na Vysoké škole ekonomické v Praze. Pro VisitBritain působil v minulosti jako ředitel pražské pobočky, předtím pracoval jako PR ředitel/tiskový mluvčí pro vládní agenturu CzechTrade. Od září 2012 do června 2016 vykonával pozici ředitele odboru zahraničních zastoupení a online, v rámci CzechTourismu, působil také na pozici ředitele Institutu turismu se zodpovědností za marketingové průzkumy a na pozici ředitele zahraničního zastoupení CzechTourism pro země Beneluxu.

Od roku 2006 působí na katedře cestovního ruchu na Vysoké škole ekonomické, kde je zodpovědný za výuku předmětu Destinace – marketing a management. Coby hostující profesor přednášel na univerzitě v Severním Coloradu v USA, na univerzitě v Lahti ve Finsku nebo na univerzitě ve Styru v Rakousku. V soukromé sféře se pak specializuje zejména na marketingové a PR poradenství.

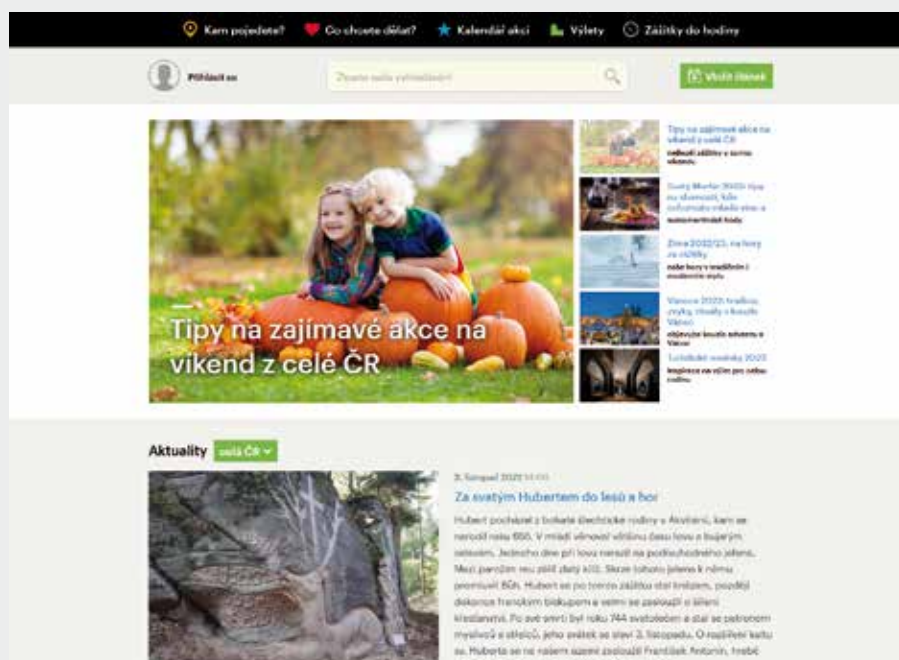
organizátory akcí apod. Stačí se zaregistrovat a následně podle intuitivních kroků vyplnit potřebné údaje a napsat popis dané aktivity či události.

Jak jinak lze Kudy z nudy používat?

Na KzN lze nejen publikovat informace o dění u vás, existuje také možnost automatického propojení jiných webů s Kudy z nudy. To může být zajímavé pro vaše čtenáře, nejen starosty. Propojení přes tzv. API s KzN totiž zajistí, že městské či obecní weby budou pořád aktuální.

Jak na to, najdete na www.kudyznudy.cz. Pokud budete mít jakékoli dotazy, využijte a ozvěte se na kontakty na těchto stránkách uvedené.

Děkujeme za rozhovor.

ENERGETIKA

Energie je slovo vytvořené fyziky v polovině devatenáctého století z řeckého slova „energeia“, které je možné přeložit jako vůle, schopnost či síla k činům. Energie je skalární fyzikální veličina, která popisuje schopnost hmoty (látky nebo pole) konat práci. Energie existuje pouze jedna, ale projevuje se v různých formách. Základní fyzikální zákon – zákon o zachování energie – říká, že energii nelze vyrobit ani zničit, ale pouze přeměnit na jiný druh energie.

Energetika je průmyslové odvětví, které se zabývá získáváním, přeměnou a distribucí všech forem energie. Jedná se zejména o výrobu elektrické energie v elektrárnách a její distribuci prostřednictvím přenosové soustavy, ale také o těžbu, distribuci a využití uhlí, ropy, zemního plynu, jaderného paliva či dřeva. Dále se může jednat o výrobu a zpracování propan-butanu, bioplynu (metanu) nebo o využití energie Slunce, vody, větru, přílivu, odlivu či energie geotermální. V širším slova smyslu zahrnuje též výstavbu a výrobu energetických zařízení.

(Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Energetika [online]. c2021 [citováno 15. 10. 2022].)

Energetická krize a podíl zdrojů na výrobě elektřiny

Cena elektrické energie začala růst ještě před započatím válečného konfliktu na Ukrajině. V letošním roce pak ceny elektřiny dosáhly rekordních hodnot. Současný způsob cenotvorby elektřiny v Evropě je značně závislý na ceně plynu, která v dnešní době nejvíce ovlivňuje cenu elektřiny. Na zdražování elektřiny se podílí, kromě ceny plynu, rovněž rostoucí ceny emisních povolenek. V průběhu roku 2022 se situace s rostoucími cenami energií začala stávat neudržitelnou.

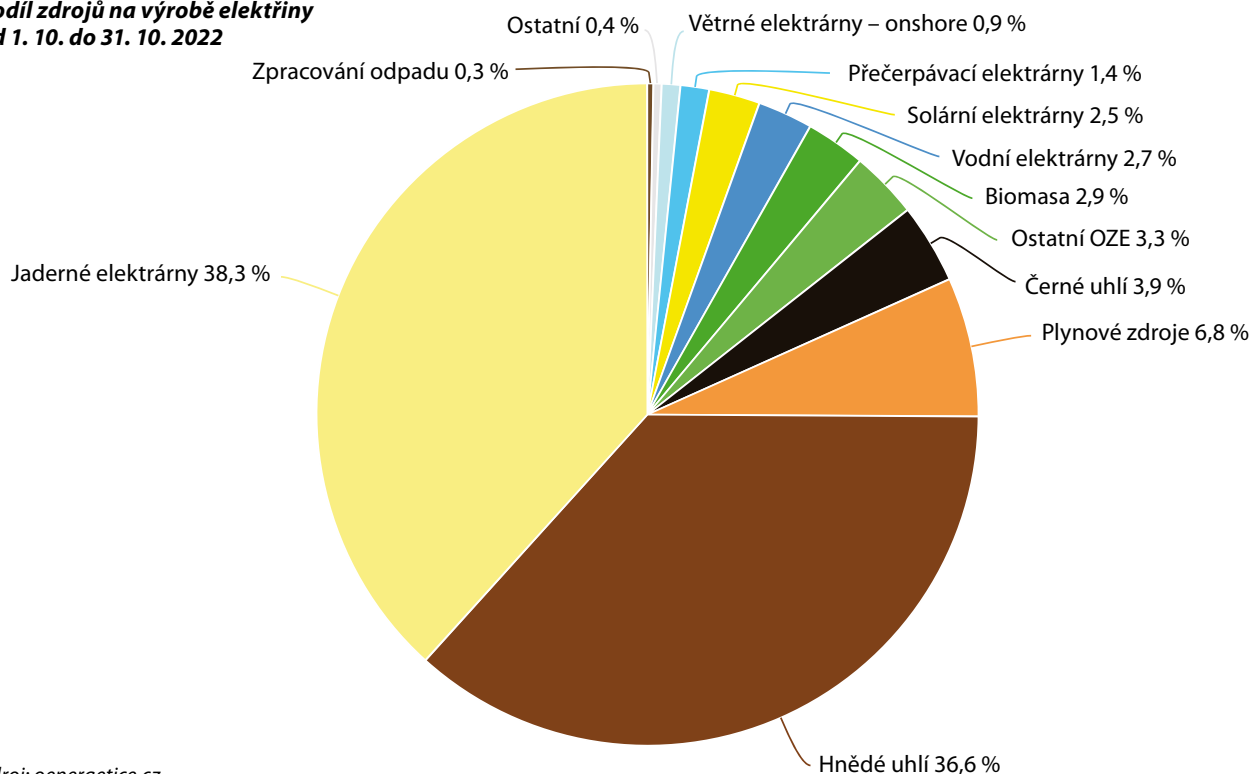
Dopady vysokých cen energií mohou mít katastrofální následky pro celou ekonomiku. Dramatický nárůst cen energií a jeho negativní dopady na rodinné, veřejné a firemní rozpočty se neobejde bez zásahu ze strany státu. Snaha nalézt rychle alespoň krátkodobé řešení se projevuje vydáváním právních předpisů, které si kladou za cíl snížit negativní dopady energetické kri-

ze. Zda nastaveným cílům dostojí, ukáže budoucnost. O legislativní úpravě na evropské i národní úrovni se více dozvíte dále v článku.

Z dlouhodobého hlediska se jako řešení zajištění energetické nezávislosti a bezpečnosti nejen České republiky, ale celé Evropy nabízí především diverzifikace energetických zdrojů a snížení závislosti na palivech dovážených z Ruska, úspory energií a urychlení transformace na nízkouhlíkovou energetiku. To vyvolává zájem o energetickou soběstačnost a využívání obnovitelných zdrojů energie. Je však nutné si přiznat, že rychlé a levné řešení energetické krize neexistuje.

Jak to vypadá s podílem zdrojů na výrobě elektřiny v ČR k datu 31. 10. 2022, si můžeme ukázat na grafu.

Česká republika:
Podíl zdrojů na výrobě elektřiny
od 1. 10. do 31. 10. 2022

Zdroj: oenergetice.cz

Obnovitelné zdroje energií (OZE)

Od roku 2018 platí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů k zajištění nových cílů v oblasti OZE, která stanovila celkový cíl pro energie z OZE na úrovni celé EU ve výši 32 % a jednotlivé členské státy si zvolily svůj příspěvek k tomuto cíli prostřednictvím vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu. V období 2021 až 2030 bude muset být v rámci příspěvku České republiky k plnění celkového unijního cíle pro energii dosaženo zvýšení podílu energie z OZE na konečné spotřebě energie. Výše příspěvku ČR bude závislá na konečné podobě revize směrnice o podpoře využívání energie z OZE. V současné době se v legislativním procesu v EU projednávají dvě revize této směrnice.

Předmětem úprav je také navýšení celkového cíle pro energii z OZE na úrovni celé EU. V diskutovaných návrzích na úpravu tohoto celkového cíle ve zmíněných revizích směrnice se objevují hodnoty 40 nebo dokonce 45 %.

Obnovitelné zdroje energie poskytují energii především ve výrobě elektřiny, při vytápění a chlazení a v dopravě. K obnovitelným zdrojům energie se v podmínkách České republiky řadí využití energie vody, větru, slunečního záření, biomasy a bioplynu, energie prostředí využívaná tepelnými čerpadly, geotermální energie a energie kapalných biopaliv. Při využití obnovitelných zdrojů energie je vhodné využít místních podmínek.

Sluneční energie patří mezi hlavní zdroje obnovitelné energie. Solární technologie zahrnují solární tepelnou energii využívající solární kolektory k vytápění a solární energii přeměňující sluneční světlo na elektřinu pomocí fotovoltaiky.

Větrná energie je používána k vytváření elektrické energie pomocí větrných elektráren (turbín) s využitím proudění větru jako obnovitelného zdroje energie. Významným limitem pro umístění větrných elektráren je ovlivnění krajinného rázu, ale i ornitologické hledisko, pokud se jedná o území s vyšším výskytem ptačích druhů, jejichž výskyt nebo tahové cesty mohou být větrnými elektrárnami negativně ovlivněny.

Potenciál **vodní energie** je z hlediska dalšího rozvoje výroby elektřiny omezený z důvodu počtu vhodných lokalit. Realizace vodního díla je navíc administrativně, technicky a legislativně náročná. Potenciál tzv. mikrozdrojů je oslabován i v důsledku klimatických změn a hrozících období sucha, kdy malé toky po část roku vysychají.

Pojmem energie z **biomasy** se vyjadřuje proces spalování dřevní a rostlinné hmoty za účelem výroby elektrické energie nebo tepla. Často se při využívání biomasy používá i kombinovaná výroba tepla a elektřiny (KVET), kdy se zplyňováním vyrábí plyn pro pohon spalovacích motorů vyrábějících elektrickou energii a spalováním samotné dřevní hmoty se vyrábí teplo v kombinaci se získáváním odpadního tepla ze spalovacího motoru. Biomasy dnes rozdělujeme na několik základních skupin: palivové dřevo, dřevní odpad (piliny, kůra, štěpky, zbytky po lesní těžbě), rostlinné materiály, brikety a pelety, celulózové výluhy, kapalná biopaliva (pro energetické využití), ostatní biomasa. Výroba elektřiny a tepla z biomasy v České republice má v posledních letech rostoucí trend.

Bioplyn je obnovitelný zdroj energie, který se využívá k výrobě elektřiny i tepla a může sloužit také jako náhrada zemního plynu. K výrobě bioplynu dochází v bioplynových stanicích, jejichž hlavní částí je fermentor či reaktor. Jedná se ve většině případů o zemědělské bioplynové stanice využívající k výrobě bioplynu produkty ze zemědělské výroby, jako je kejda, siláž, cukrovarské řízky, hnůj nebo travní biomasa či sláma. Jedním z omezení pro další rozvoj bioplynových stanic jsou obavy obyvatel ze znečištění ovzduší, respektive ze zápachu z bioplynové stanice.

Tepelná čerpadla jsou zařízení, která na své primární straně odnímají teplo z jedné teplotní látky (vzduch, voda) s vyšší teplotou. Využívají se k vytápění, pro ohřev vody a v létě mohou být využitelná pro chlazení. Tepelné čerpadlo využívá pro svůj provoz elektrickou energii a zároveň také energii z okolního prostředí. Poměr těchto vstupů podílejících se na výrobě tepla je 1/3 elektrické energie a 2/3 energie odebrané z okolního prostředí.

Geotermální energii lze v příznivých podmínkách využívat k vytápění nebo výrobě elektřiny v geotermálních elektrárnách. Geotermální energie z hloubek desítek až stovek metrů lze využívat pro vytápění/chlazení budov pomocí technologie tepelných čerpadel. V ČR není zatím využití geotermální energie příliš rozšířené jako v jiných částech Evropy.

Komunální energetika – energetika z pohledu měst a obcí

Z pohledu fungování měst a obcí se energetika dotýká všech aktivit, které se v místě dějí, ať už jde o dopravu, zdravotnictví, školství, kulturu, sport, bydlení nebo infrastrukturní zařízení. Komunální energetiku můžeme chápat jako systém výroby, spotřeby a souvisejících služeb v oblasti energií na území obce realizovaný přímo obcí nebo jí založenými organizacemi. Města a obce prostřednictvím projektů komunální energetiky rozvíjejí své decentralní zdroje výroby elektřiny a tepla s cílem pokrýt z těchto zdrojů spotřebu ve vlastních budovách a areálech.

K zajištění energetické udržitelnosti obcí patří zvyšování energetické účinnosti a transformace energetiky k vyššímu využívání obnovitelných zdrojů, které ve městech či obcích už dnes není novinkou. Řada z nich má solární elektrárnu na svých budovách nebo obecní vytápění na biomasu, či bioplynovou stanici.

Na lokální úrovni nahrává změnám možnost získání podpůrných finančních prostředků na přípravu a realizaci energetických nebo energeticky úsporných projek-

tů, a to zejména z evropských fondů. Pro města a obce je možnost získat podporu z Operačního programu Životního prostředí (OP ŽP) dostupné pro období 2021–2027. Případně lze získat podporu na vybrané projekty z Modernizačního fondu nebo z Národního plánu obnovy. OP ŽP a Modernizační fond je administrován Státním fondem životního prostředí (SFŽP), Národní plán obnovy Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO).

Příklad Prostějova:

„Město Prostějov kromě již realizované FVE na budově Sportcentra připravuje dalších 5 FVE na budovách v majetku města (v rámci dotačního titulu RES+). Celkový instalovaný výkon by měl být cca 500 kWp. Při přípravě projektů vycházíme z koncepce Smart Prostějov/Manuál chytrého města, která je zahrnuta ve Strategickém plánu Prostějova 2022–2035 a klade důraz na chytrý urbanismus, inteligentní způsoby řízení a dopravy a moderní ekologickou energetiku. S energiemi se město snaží hospodařit nyní ještě úsporněji. Všechny příspěvkové organizace si vytvořily interní směrnici na úsporu energií a hledání úsporných opatření (po vzoru

interní směrnice magistrátu). Již třetí topnou sezonu využíváme zónovou regulaci vytápění (natápí se na konkrétní teploty a nevytápí se neobsazené kanceláře). Město má zažádáno rovněž o dotaci na částečnou postupnou výměnu sodíkových svítidel veřejného osvětlení za LED. Již byla zahájena instalace nových svítidel, která jsou regulována, a bude docházet k jejich útlumu v konkrétních nočních časových pásmech. Snažíme se, ale pořád je co zlepšovat,“ uvedla Kateřina Vosičková, energetik statutárního města Prostějova.

Obcím a městům je na komunální úrovni nabízena možnost se zúčastnit aktivit, které jim pomohou systemizovat přístup k energeticko-klimatické problematice. Možné je vstoupit například do Paktu starostů a primátorů, při kterém je zpracováván akční plán pro udržitelnou energii a klima (SECAP). Pakt starostů a primátorů je největším hnutím na světě, které se věnuje místním klimatickým a energetickým opatřením.

Více informací o Paktu starostů a primátorů lze nalézt na adrese: www.paktstarostuaprimatoru.eu.

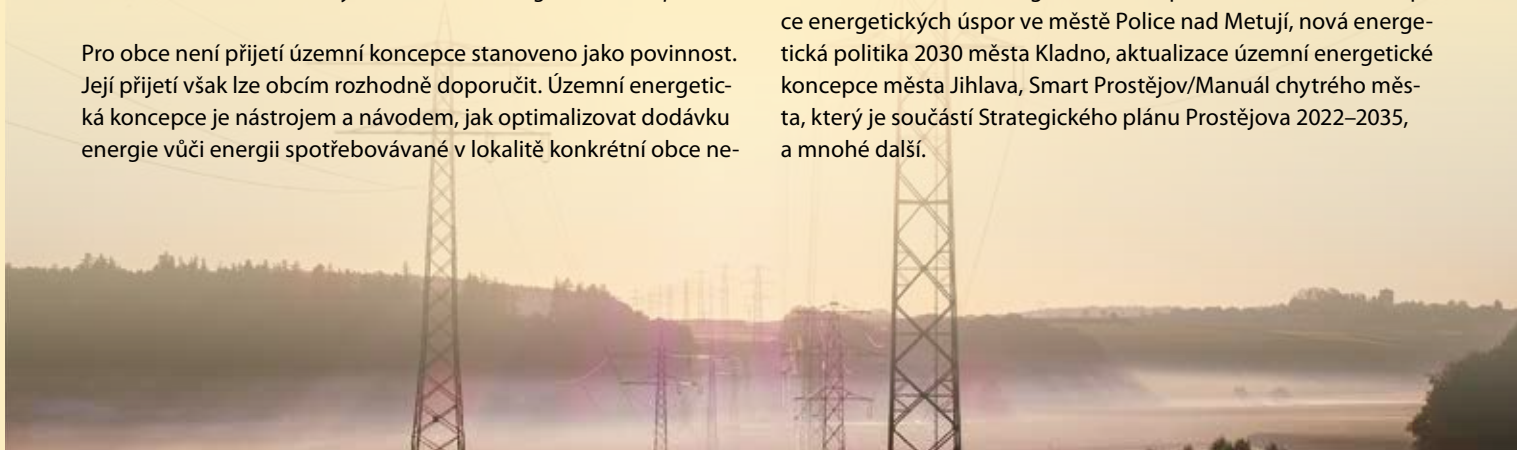
Stanovte si svoji energetickou koncepci

Definici územní energetické koncepce obsahuje zákon číslo 406/2000 Sb., o hospodaření energií. Dle této definice: „Územní energetická koncepce stanoví cíle a zásady nakládání s energií na území kraje, hlavního města Prahy, jeho městských částí nebo obce. Územní energetická koncepce vytváří podmínky pro hospodářné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje včetně ochrany životního prostředí a šetrného nakládání s přírodními zdroji energie. Územní energetická koncepce obsahuje vymezené a předpokládané plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby pro rozvoj energetického hospodářství, přitom zohledňuje potenciál využití systémů účinného vytápění a chlazení, zejména pokud využívají vysokoúčinnou kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, a vytápění a chlazení využívající obnovitelné zdroje energie tam, kde je to vhodné. Součástí územní energetické koncepce je vyhodnocení ukazatelů bezpečnosti, konkurenceschopnosti a udržitelnosti nakládání s energií. Územní energetická koncepce se zpracovává na období 25 let a vychází ze státní energetické koncepce.“

Pro obce není přijetí územní koncepce stanoveno jako povinnost. Její přijetí však lze obcím rozhodně doporučit. Územní energetická koncepce je nástrojem a návodem, jak optimalizovat dodávku energie vůči energii spotřebovávané v lokalitě konkrétní obce ne-

bo dobrovolného svazku obcí. Podle místní energetické koncepce by obec nebo město měly postupovat při komplexním řešení zajištění dodávky a spotřeby energie v příslušné lokalitě nebo také při dílčích řešeních v rámci jejich jednotlivých částí. Místní energetickou koncepcí je možné vytvořit pro jednotlivé obce nebo města a také pro dobrovolné svazky obcí v případě, že jde o několik obcí, u kterých lze zpracovávat místní energetickou koncepcí dohromady.

Zpracování energetické koncepce je finančně podporováno dotacemi vypisovanými Ministerstvem průmyslu a obchodu zejména v programu EFEKT (www.mpo-efekt.cz). Ke zpracování energetické koncepce nebo podobného strategického dokumentu přistoupila již řada měst. Existují tak příklady dobré praxe, které jsou uveřejněny na webových stránkách konkrétních měst. Jde například o dokumenty územní energetické koncepce statutárního města Brna, územní energetická koncepce města Vsetín, koncepce energetických úspor ve městě Police nad Metují, nová energetická politika 2030 města Kladno, aktualizace územní energetické koncepce města Jihlava, Smart Prostějov/Manuál chytrého města, který je součástí Strategického plánu Prostějova 2022–2035, a mnohé další.

Energetiku musíme řídit

Energetiku obcí a měst je nezbytné řídit, aby docházelo k systematickému nakládání s energiemi, hledání vhodných a navazujících opatření a neustálému zvyšování energetické účinnosti. K tomuto účelu slouží energetický management neboli neustálý proces a systém zlepšování energetického hospodaření. Jedná se o uzavřený cyklický proces neustálého zlepšování energetického hospodářství, který se skládá z následujících činností:

- měření spotřeby energie,
- stanovení potenciálu úspor energie,

- realizace opatření,
- vyhodnocování spotřeby energie a účinnosti realizovaných opatření,
- porovnávání velikosti úspor předpokládaných a skutečně dosažených,
- aktualizace energetických koncepcí, energetických plánů města a jejich akčních plánů.

Cílem zavedení energetického managementu je řízení spotřeby energie za účelem dlouhodobého snižování dopadů na život-

ní prostředí, jehož významným vedlejším efektem je snižování provozních nákladů.

Energetický management není jednorázovou záležitostí. Pro zavedení energetického managementu v příslušné lokalitě je možné využít státní podporu, kterou poskytuje Ministerstvo průmyslu a obchodu z programu EFEKT, o kterém již byla zmínka v souvislosti s energetickou koncepcí. V celkovém procesu energetického managementu je významná pozice energetického manažera.

Máte svého energetického manažera?

Šikovný energetický manažer může svému městu přinést významné roční úspory, které se mohou pohybovat až ve výši 5 % výdajů na energie, a zároveň připravit zajímavé projekty v oblasti obnovitelných zdrojů, kvality budov nebo klimatických opatření. Energetický manažer se stará o veškerý majetek města z hlediska provozní náročnosti a spotřeby energie. Navrhuje opatření a připravuje projekty zaměřené na snižování spotřeby energie a využití obnovitelných zdrojů. Je zodpovědný za zpracování dlouhodobých strategických dokumentů v energetice, např. Akčního plánu udržitelné energetiky a ochrany klimatu dle metodiky Paktu starostů a primátorů, a za jejich vyhodnocování. Vedení města každoročně představuje vyhodnocení dosažených úspor, do praxe úřadu zavádí ověřené postupy a příklady z jiných evropských měst a projektů.

Pozice energetika se městu vyplatí, samozřejmě za předpokladu, že je schopný a má ke své práci jasně definované a respektované kompetence a je zapojen do rozvojových projektů. Určitě ušetří více, než tvoří mzdové náklady a všechny odvody, navíc tento člověk pomáhá k rozvoji a systému řízení v rámci městské administrativy. Důležitá je koordinace a spolupráce s jednotlivými odbory například úřadem. Například město Litoměřice během devíti let i díky působení energetického manažera ušetřilo 42 milionů korun.

Města nemají většinou ve své správě zaměstnance, který by měl praktické a výhradní zkušenosti a agendu zaměřenou pouze na energetiku. Města doposud nebyla motivována úsporami, neboť závazky, snížení CO₂ nebo zvýšení podílu obnovitelných zdrojů nejsou ze zákona povinné. I přesto je důležité, aby města ke své energetické politice přistupovala koncepčně, měla zpracované

strategické plány, připravený zásobník projektů a průběžně si doplňovala informace a rozšiřovala svoje znalosti.

Často se stane, že soukromé firmy městům nabízejí řešení, která nemusí být vždy správná. Mnohdy někoho ve vedení města takový marketing přesvědčí a dlouhodobé přínosy pro město jsou minimální. O investicích se obvykle rozhoduje na základě ceny, kdy je preferována nejnižší cena bez ohledu na dlouhodobé provozní náklady. Jedná se tak o šetření na nesprávném místě. Hodně projektů by si zasloužilo více času a odbornosti a možná i více finančních prostředků. Města chtějí ušetřit na přípravě, aby zbylo více na investici, ale to vnímáme jako chybný přístup. Pokud investujete více do přípravy, jedná se o nárůst v řádu desítek či stovek tisíc korun. V procesu realizace pak město či obec zaplatí více v řádech milionů na investice a další nadbytečné výdaje při provozu.

Dnes je vzhledem k vývoji na energetickém trhu situace logicky jiná. V českých městech doposud výdaje na energie představovaly 10–15 % provozních výdajů rozpočtů. To je dost velké číslo, stojí za to se podívat na spravované objekty komplexně, a ne pouze po stavební stránce. Když se třeba rekonstrukce budovy spojí se zateplením, není to jen o úsporách energie na vytápění, zateplení lze zkombinovat s dalšími energetickými opatřeními a docílit větších úspor a snížení nákladů. Takto zrekonstruovaná budova pak po dobu 20–30 let vyžaduje jen minimální zásahy. Ve finále je to i investičně méně náročné než jednorázová a nahodilá opatření; navíc se otevírají možnosti získání dotací. K úsporám energie postačí i nízkonákladová opatření, např. dlouhodobé sledování a vyhodnocování spotřeby energie na budovách majetku města a na veřejném osvětlení.

Energetičtí manažeři mohou hrát i významnou roli při rozvoji komunitní energetiky a zřizování energetických společenství, což je v současné době velmi aktuální koncept. Díky tomu, že energetický manažer má přehled o veškerém městském majetku, jeho energetické náročnosti, připravovaných opatření apod., může ty-

to budovy zapojovat do místního společenství, plánovat, do kterých dalších budov je možné přebytky výroby dodávat, za jakých podmínek atd. Díky tomuto konceptu se tak města stávají více nezávislými, soběstačnými a mají prostor pro ovlivňování i ceny lokálně vyrobené obnovitelné energie.

Sdružení energetických manažerů měst a obcí (SEMMO)

Sdružení chce být vysoce důvěryhodným sdružením podporujícím rozvoj udržitelné energetiky ve městech, obcích a krajích. Je otevřené všem subjektům, které mají zájem o zavedení nebo zkvalitnění služeb energetického managementu a uvítají podporu při přípravě a realizaci energetických a úsporných projektů, klimatických opatření a zakládání energetických společenství.

Prozatím je aktivních energetických manažerů měst a obcí poskrovnu. V SEMMO se snažíme změnit přístup měst a obcí k energetickému managementu a rádi bychom na základě již v ČR realizovaných projektů a postupů přesvědčili další města či obce, že energetický management je smysluplnou a nedílnou součástí fungování veřejné správy. Každému městu se vyplácí nejen finančně, ale i v souvisejících oblastech, jakými jsou technický stav majetku, kvalita životního prostředí či nezávislost na externích dodavateli energie.

Naše sdružení aktuálně tvoří 24 českých a moravských měst a obcí různé velikosti. Konzultujeme s nimi jejich projekty, pořádáme semináře k aktuálním tématům a vyměňujeme si zkušenosti. Dva naši členové jsou zapojeni do mezinárodních projektů podpořených z programu HORIZONT 2020 zaměřených na energetickou chudobu a klimaticko-energetické plánování.

SEMMO

Nevíte? Poradte se.

Bezplatné poradenství o energetických úsporách poskytují **Energetická konzultační a informační střediska (EKIS a mobilní M-EKIS)**. Střediska EKIS jsou zřízena v rámci státního programu EFEKT na podporu úspor energie, který vyhláší Ministerstvo průmyslu a obchodu se záměrem podílet se na naplňování Státní energetické koncepce. Energetičtí specialisté zdarma poradí od výběru úsporného osvětlení či spotřebiče přes vhodné zateplení, správné vytápění, plánování rekonstrukce až po velké projekty energeticky úsporných staveb. Pomohou také s dotacemi, tvorbou dotační žádosti i další administrativou pro získání dotace. Na EKIS odborníky se může obrátit opravdu každý – i zástupci obcí a měst. Více informací naleznete na stránkách www.mpo-efekt.cz/cz/ekis.

Komunitní energetika, zakládání energetických společenství

Pojem komunitní energetika je spojen s pojmem energetické společenství. V evropských směrnicích se pojem energetické společenství začal objevovat relativně nedávno. V české legislativě zatím nemá oporu. Energetická společenství představují nedílnou součást nového energetického systému založeného na lokální výrobě a spotřebě energie z obnovitelných zdrojů.

Komunitní energetika by měla být zřizována pro optimalizaci dodávek energie a její spotřeby v rámci určité komunity, kterou může být řada subjektů zapojených do společného energetického projektu včetně obcí a měst. Smyslem komunitní energetiky není finanční zisk, tak jako to má řada komerčních subjektů působících v oblasti energetiky. Hlavním smyslem je poskytování environmentálních, sociálních a ekonomických služeb místní komunitě, obci nebo jinému společenství vlastníků. **Podstatou energetické komunity je, že dosavadní odběratelé energií, jako jsou například domácnosti nebo obce, se sami stávají výrobci a přímými spotřebiteli vyrobené energie, kterou pak sdílejí mezi sebou.** Případné přebytky mohou odprodat do sítě nebo ostatním spotřebitelům.

Obce a města mohou začít s přípravou energetických společenství už nyní. **Důležitým odrazovým můstkem je sběr dat o spotřebě (nejen) obecních budov a zjištění potenciálu místních obnovitelných zdrojů.** Komunitní projekt by měl být nejprve posouzen z hlediska budoucí potřeby energie v rámci vznikající komunity, která bude tento komunitní projekt provozovat. Na budoucí objem konečné spotřeby energie by měla být následně nastavena vhodná velikost zdroje nebo zdrojů energie a jejich kombinace. Při přípravě projektu je nutné zvažovat nejen přínosy, ale i rizika. V případě nahrazení energetické komodity ze sítě lokálním/vlastním zdrojem energie, je nutné brát v potaz splnění legislativních požadavků pro jejich provozování. Nelze pominout ani otázky odpovědnosti za výpadky při zásobování energií z lokálního/vlastního zdroje. Bez dobrého plánu, který je postavený na reálných ekonomických základech, se úspěšný projekt neobejde.

Pravidla pro vznik energetických komunit jsou zatím ve fázi vytváření a budou legislativně ukotvena v novele energetického zákona, která zatím nebyla zaslána do připomínkového řízení.

Z pohledu energetických komunit patří mezi prioritu umožnit sdílení energií mezi jejími členy. Nezbytnou podmínkou rozvoje samovýroby elektřiny je i provedení tarifní reformy. Změna v oblasti tarifů však musí být připravena tak, aby současně nedocházelo k přenášení nákladů vyvolaných zákazníky se samovýrobou elektřiny na úrovni nízkého napětí na ostatní zákazníky.

Ač legislativní úprava zaostává, obce a města jsou v přípravě napřed. V květnu 2021 vznikl Klimatický plán hl. města Prahy do roku 2030 a následně bylo založeno Pražské společenství obnovitelné energie jako první krok v jeho naplňování (www.prazskespo-

lecnstvi.cz). Na Opavsku byl založen spolek ENERKOM Opavsko a na přípravě energetického společenství intenzivně pracuje i Brno. Projekt komunitní energetiky vznikl v Litultovicích.

Jeden z programů v Modernizačním fondu KOMUENERG bude přímo zaměřen na komunitní energetiku, kde je hlavním účelem pokrytí vlastní spotřeby (ne vytváření zisku). Mezi podporované oblasti bude patřit samotná podpora vzniku komunitních energetických společenství, optimalizace konečné spotřeby energie, výstavba komunitních elektráren, výtopen a tepláren nebo systémy akumulace elektrické a tepelné energie.

Dotační zdroje

RES+ – Nové obnovitelné zdroje v energetice

www.sfzp.cz → Dotace a půjčky → Modernizační fond → Programy

Program je určen na podporu nových nepalivových obnovitelných zdrojů energie. Podporované oblasti:

- Instalace nových obnovitelných zdrojů energie (OZE) a prvků aktivního energetického hospodářství:
 - fotovoltaické elektrárny (FVE),
 - geotermální zdroje energie.
- Instalace nových nebo modernizace stávajících OZE a prvků aktivního energetického hospodářství:
 - větrné elektrárny (VTE),
 - malé vodní elektrárny (MVE).
- Podpora systémů akumulace elektrické energie (pouze jako součást projektu nového zdroje).

HEAT – Modernizace soustav zásobování tepelnou energií

www.sfzp.cz → Dotace a půjčky → Modernizační fond → Programy

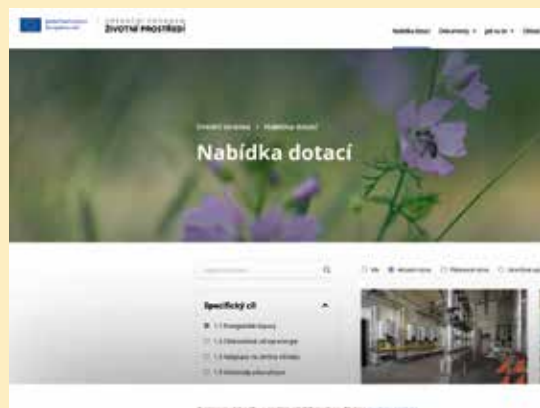
Program podporuje využívání OZE a nízkouhlíkových zdrojů primárně určených pro vytápění, jako změna palivové základny a modernizace rozvodů tepelné energie.

Rekonstrukce nebo náhrada zdroje tepla se změnou palivové základny na:

- obnovitelné zdroje energie,
- energetické využití odpadu,
- zemní plyn,
- elektrickou energii (elektrokotel),
- odpadní teplo.

Rekonstrukce nebo náhrada zdroje tepla bez změny palivové základny (s výjimkou zdrojů spalujících tuhá fosilní paliva).

Rekonstrukce nebo výstavba nových tepelných rozvodů v rámci soustav zásobování tepelnou energií (SZTE).

Opatření v oblasti energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů v rámci Operačního programu Životní prostředí
www.opzp.cz → Specifický cíl Energie

Energetické úspory a prvky komunitní energetiky pro bytové i rodinné domy podporuje Nová zelená úsporám.
www.novazelenausporam.cz

Legislativní rámec

Evropská legislativa jako základní deska

Právní pravidla obsažená ve směrniciích a nařízeních mají za cíl vytvořit jednotný evropský trh s elektřinou a plynem, a to díky celoevropsky propojeným elektrizačním a plynárenským soustavám. Důvody pro zpracování nové evropské úpravy lze spatřovat především v novém vnímání energetického trhu, jehož nastavení ovlivňují klimatické cíle Evropské unie. Důraz je kladen na rozvoj decentralizované výroby energie z obnovitelných zdrojů energie, účinnost všech částí energetické soustavy a environmentální aspekty výroby elektřiny v elektrárnách z neobnovitelných zdrojů energie.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů

Tato směrnice stanoví společný rámec pro podporu energie z obnovitelných zdrojů. Stanoví závazný cíl Unie pro celkový podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie Unie v roce 2030. Směrnice rovněž stanoví pravidla finanční podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů, samospotřeby této elektřiny a využívání energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení a v odvětví dopravy, regionální spolupráce mezi členskými státy a mezi členskými státy a třetími zeměmi, záruk původu, správních postupů, informování a odborné přípravy. Stanoví rovněž kritéria udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů pro biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy. Tato směrnice rovněž definuje společenství pro obnovitelné zdroje.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU

Tato směrnice stanoví společná pravidla pro výrobu, přenos a distribuci elektřiny, ukládání energie a dodávky elektřiny a také opatření na ochranu spotřebitele s cílem vytvořit v Unii skutečně integrované, konkurenční, flexibilní, spravedlivé a transparentní trhy s elektřinou zaměřené na spotřebitele. Směrnice obsahuje definici občanského energetického společenství.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou

Cílem tohoto nařízení je vymezit základ pro účinné dosažení cílů energetické unie, a zejména rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2030, umožněním působení tržních signálů ke zvýšení účinnosti, podílu obnovitelných zdrojů energie, bezpečnosti dodávek, flexibility, udržitelnosti, dekarbonizace a inovací.

Národní legislativa – pomoc, nebo překážka?

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií

Zákon stanoví některá opatření pro zvyšování hospodárnosti užití energie a povinnosti fyzických a právnických osob při nakládání s energií, pravidla pro tvorbu Státní energetické koncepce, Územní energetické koncepce a Státního programu na podporu úspor energie, požadavky na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie, požadavky na uvádění spotřeby energie a jiných hlavních zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energií a požadavky na informování a vzdělávání v oblasti úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů. Předmětem úpravy je i stanovení některých pravidel pro poskytování energetických služeb. Na zákon navazuje řada prováděcích vyhlášek.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)

Tento zákon upravuje podmínky podnikání a výkon státní správy v energetických odvětvích, kterými jsou elektroenergetika, plynárenství a teplárenství, jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené.

Novela energetického zákona č. 287/2022 Sb. z 20. září 2022 reagovala na bezprecedentní situaci na trhu s energiemi. Upravila nový institut mimořádné tržní situace, prostřednictvím kterého se zakládá pravomoc vlády. Vláda tak může prostřednictvím nařízení vlády mj. stanovovat ceny elektřiny nebo plynu, a dále v krajních případech ukládat povinnost výroby nebo dodávky elektřiny nebo plynu, ukládat povinnost nabídky elektřiny nebo plynu či limitovat obchodování s elektřinou nebo plynem. V mimořádné tržní situaci se rovněž počítá s úhradou prokazatelné ztráty a přiměřeného zisku v případech, kdy stanovení ceny v mimořádné tržní situaci nebude pokrývat náklady na zajištění dodávky. Příslušné mechanismy výpočtu a další podrobnosti budou předmětem navazujících nařízení vlády.

Novela energetického zákona (LEX OZE II)

Do připomínkového řízení byla rozeslána dlouho očekávaná novela energetického zákona, která má nastavit podmínky pro vznik a fungování energetických společenství a společenství pro obnovitelné zdroje energie a práva a povinnosti s nimi spojené. Novela má vymezit pojmy: sdílení energie, aktivní zákazník. Zejména definice pojmu „sdílení energie“ je důležitá, aby byl zřejmý rozdíl mezi dalšími činnostmi na trhu s energií, jako je dodávka energie, obchod s energií. Primární rozdíl mezi sdílením a obchodem/dodávkou spočívá v tom, že při sdílení je energie poskytována „bezúplatně“ v rámci konkrétně vymezené skupiny/odběratelů. O průběhu legislativního procesu budeme informovat v některém z následujících čísel Informačního servisu.

Sněmovní tisk 313 – vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., energetický zákon, a zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon

Sněmovní tisk je aktuálně projednáván v Poslanecké sněmovně. Návrh má pomoci nastavit legislativní prostředí, které umožní jak fyzickým, tak právnickým osobám zajistit energii na pokrytí jejich potřeb, která bude cenově dostupná, bude z národních zdrojů a přispívá k dekarbonizaci ekonomiky České republiky, resp. Evropské unie. Cílem návrhu zákona je tedy snížení administrativních požadavků pro výstavbu a provoz OZE a zefektivnění procesů na úrovni státní a veřejné správy. Navrhuje se zvýšit hranici výkonu výroby elektřiny, kdy se vyžaduje licence na výrobu elektřiny od Energetického regulačního úřadu ve vazbě na vymezení podnikání v energetických odvětvích, a to z hodnoty 10 kW na hodnotu 50 kW. Dále je navrhováno zařazení staveb pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů s celkovým instalovaným výkonem do 50 kW s výjimkou staveb vodních děl, pokud se nacházejí v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše, mezi stavby v tzv. volném režimu, tj. mezi stavby, které nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas. Návrh upravuje i zařazení stavebních úprav pro instalaci obnovitelného zdroje energie s celkovým instalovaným výkonem do 50 kW, která je součástí stavby, pokud se jí nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se způsob užívání stavby, nevyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí, jsou splněny požadavky podle právního předpisu stanovující podmínky, při nichž není ohrožena požární bezpečnost a nejde o stavební úpravy stavby, která je kulturní památkou, mezi stavby, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení. Sněmovna nesouhlasila s projednáváním tak, aby mohla s návrhem zákona vyslovit souhlas již v prvním čtení. Návrh tak bude před svým schválením procházet klasicky druhým a třetím čtením v Poslanecké sněmovně.

Novela vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou

Novela byla zaslána do připomínkového řízení 22. září 2022 a legislativní proces nebyl dosud ukončen. Vyhláška o Pravidlech trhu s elektřinou představuje klíčový podzákoný právní předpis, který upravuje značnou část postupů probíhajících na trhu s elektřinou, které jdou napříč elektroenergetickým trhem. Navrhované úpravy vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou reflektují změny, které na trhu s elektřinou aktuálně probíhají. Jednou z navrhovaných významných změn je zavedení nového postupu v oblasti registrace příznaků odběrných a předávacích míst a úpravy předávání údajů pro vyhodnocování (zúčtování) odchylek a pro vyúčtování elektřiny zohledňující pro předávací místa odběrného místa množství elektřiny vyrobené v rámci téhož bytového domu ve výrobně elektřiny. Tato úprava by umožnila sdílení vyrobené elektřiny v rámci jednoho bytového domu.

Nařízení vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci

Nařízení vyšlo ve Sbírce zákonů dne 7. října 2022. Stanoví cenový strop pro ceny elektřiny a plynu, jakožto ceny maximální ve smyslu zákona č. 526/1990 Sb., o cenách. V rámci ceny elektřiny a plynu nařízení vlády též stanoví cenový strop pro stálé platby na odběrné místo za měsíc. Navržená právní úprava má zajistit pomoc s vysokými cenami elektřiny a plynu nejen domácnostem, ale na rozdíl od tzv. úsporného tarifu také malým a středním podnikatelům, vládním institucím, školám, poskytovatelům zdravotních a sociálních služeb, provozovatelům městské hromadné dopravy a dalším subjektům uvedeným v nařízení vlády. Návrh nařízení vlády též zakotvuje možný způsob určení obchodníka s elektřinou nebo plynem k zajištění dodávek elektřiny nebo plynu pro období, kdy jsou stanoveny regulované ceny elektřiny nebo plynu nařízením vlády. Na toto nařízení vlády by měla navázat další nařízení, která budou řešit nastalou mimořádnou tržní situaci na trhu s plynem a elektřinou tak, aby řešení bylo komplexní.

V případě tohoto nařízení vlády musíme s politováním konstatovat, že přineslo více otázek než odpovědí. Více informací lze nalézt na stránkách Svazu. S žádostí o výklad a metodiku nařízení se Svaz obrátil na ministra průmyslu a obchodu. Veškeré aktuální informace k tomuto, či dalším nařízením, která by měla následovat, budou průběžně uveřejňovány rovněž na svazových stránkách.

Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie

Zákon upravuje podporu elektřiny, tepla a biometanu z obnovitelných zdrojů energie (dále jen „obnovitelný zdroj“), druhotných energetických zdrojů (dále jen „druhotný zdroj“) a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, přechodnou transformační podporu tepla v soustavách zásobování tepelnou energií a zajištění přiměřenosti této podpory, výkon státní správy a práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené. Stanoví pravidla pro rozvoj a regulaci podporovaných zdrojů energie, podmínky pro vydávání, evidenci a uznávání záruk původu energie z obnovitelných zdrojů a z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a podmínky pro vydávání osvědčení o původu elektřiny vyrobené z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nebo druhotných zdrojů. Rovněž obsahuje úpravu financování podpory elektřiny z podporovaných zdrojů, tepla a biometanu z obnovitelných zdrojů a poskytnutí dotace operátorovi trhu na úhradu těchto nákladů, odvod z elektřiny ze slunečního záření a práva a povinnosti osob dodávajících pohonné hmoty a elektřinu pro dopravní účely a působnost orgánů veřejné správy při zajištění naplnění cílů ve využívání energie z obnovitelných zdrojů v odvětví dopravy.

SVAZ KE KOMUNITNÍ ENERGETICE USPOŘÁDAL KULATÝ STŮL **Komunikace je základ**

Dne 19. října 2022 Svaz pořádal ke komunitní energetice na mezi-resortní bázi kulatý stůl. Předseda Svazu František Lukl na jednání přivítal hosty, kteří přijali pozvání. Byli jimi náměstek ministra průmyslu a obchodu René Neděla, náměstek ministryně životního prostředí Jan Kříž, náměstek ministra zemědělství Pavel Sekáč, členka Rady Energetického regulačního úřadu Markéta Zemanová a ředitelé odborů z Ministerstva životního prostředí Jan Maršák a Pavel Zámýslícký. Předmětem jednání byla problematika komunitní energetiky z pohledu obcí a měst, ale i jednotlivých resortů. Setkání mělo povahu pracovního jednání, ke kterému jsme považovali za vhodné přizvat všechny dotčené resorty. Diskuse se vedla v konstruktivním duchu a všichni přítomní ji vnímali jako přínosnou pro osvětlení pohledů jednotlivých aktérů.

Z pohledu Svazu vnímáme nejen pozitiva, ale i rizika možného překročení rozvoje komunitní energetiky bez vhodně nastavených pravidel. Obáváme se, že komunikace na meziresortní úrovni není jednotně koordinována, což by mohlo způsobit problémy do budoucna. Diskutovali jsme efektivní využití financí z Modernizačního fondu a dalších evropských i národních zdrojů, legislativní úpravu, nastavení odborné a administrativní podpory, otázku nastavení správného energetického mixu z pohledu státu, kapacity přenosové soustavy, nastavení tarifů a poplatků, odpovědnost v komunitní energetice, rizika spojená s likvidací odpadů. Vyjád-

vážené a mělo by probíhat na základě široké diskuse se zapojenými subjekty. Představila i návrhy novel vyhlášek o pravidlech trhu s elektřinou a pravidlech trhu s plynem, které jsou v legislativním procesu. Dalším tématem, které se v návaznosti na předchozí diskutovalo, byla akumulace energie a nastavení podmínek pro její fungování, ať už z pohledu legislativy, financí či bezpečného provozu.

Pavel Sekáč otevřel téma agrivoltaiky, kdy agrovoltaický systém znamená společné obhospodařování stejné plochy půdy jak pro solární fotovoltaickou elektrárnu, tak pro zemědělství. Z pohledu agrivoltaiky se jeví jako sporné vymezení zemědělské produkce. Pavel Sekáč rovněž informoval o přístupu Evropské unie ke spalování biomasy. Evropská unie zvažuje zpřísnění pravidel týkajících se toho, kdy lze energii získanou pomocí spalování biomasy klasifikovat jako obnovitelnou, a uplatnit tak její přínos vzhledem ke klimatickým cílům EU. Posuzována je otázka, kdy je biomasa vyráběna udržitelným způsobem.

Jan Kříž hovořil o možnostech podpory komunitní energetiky z Modernizačního fondu a Operačního programu Životní prostředí i z Národního plánu obnovy. Finančních prostředků by mělo být dostatečné množství. Zájem je zejména o projekty na výstavbu fotovoltaiky. Připraveny jsou i finance z Národního plánu obnovy na podporu zakládání energetických společenství.

Jan Maršák osvětlil otázku spojenou s likvidací zejména solárních panelů. V oblasti FVE existuje kolektivní systém v rámci zákona o výrobcích s ukončenou životností. Upozornil na nutnost instalovat pouze certifikované výrobky. Technologie na recyklaci/odstraňování se připravují.

Diskuse probíhala i kolem zařízení pro energetické využití odpadů a bioplynových stanic.

řili jsme naši obavu z možných negativních externalit s dopadem v území, nebude-li komunitní energetika meziresortně koordinována.

René Neděla představil základní principy, které budou obsaženy v novele energetického zákona označované jako LEX OZE II. Zástupci MPO, MŽP, ERÚ i MZE se shodli, že zásadní bude precizní vymezení definic: energetické společenství, sdílení, aktivní zákazník. Stejně tak je důležité nastavení zmocnění pro vydávání prováděcích předpisů ze strany Energetického regulačního úřadu a dostatečná časová rezerva pro úpravu či vydání těchto prováděcích předpisů. Jako problém jsou vnímány kapacity distribuční sítě.

Markéta Zemanová informovala o projektu ERÚ „Propojení nového designu trhu v elektroenergetice s požadavky na změny v regulovaných cenách a tarifech“. Projekt je nastaven až do roku 2028. Nastavení změn v oblasti tarifů by mělo být postupné, vy-

Všichni účastníci se shodli, že společným cílem je, aby se z komunitní energetiky nestal primárně byznys, ale aby naplnila očekávané cíle – posílení energetické bezpečnosti, udržitelný rozvoj v energetice, vznik funkčních energetických společenství, bezpečný provoz energetické soustavy a ochranu zranitelných osob. Komunikaci se zástupci samospráv na široké meziresortní platformě shledali všichni zúčastnění jako potřebnou. Další setkání na této platformě by se mělo uskutečnit ještě do konce roku.

Energie se musí soutěžit, říká zákon

V poslední době se na Svaz obraceli starostové s dotazem, zda obce mají soutěžit dodavatele energií nebo čekat na „státního obchodníka“. Obrátili jsme se proto na Ministerstvo pro místní rozvoj, které (odbor práva a veřejných zakázek) nám poskytlo přehled možností řešení nákupu energií v aktuální situaci. Stanovisko přináší odpovědi na nejčastější dotazy, které nám z území během těchto dnů přišly. Podporuje stanovisko Svazu, že i v této turbulentní době je nezbytné postupovat v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek.

Možnosti řešení nákupu energií

Nákup energií **je veřejnou zakázkou** na dodávky a zadavatel musí postupovat podle zákona. V zákoně **není** ukotvena **přímá výjimka** z postupu v zadávacím řízení, zákon také **neobsahuje** speciální postupy **pouze** pro **nákup energií**. Zadavatel použije **standardní** postup v zadávacích řízeních, může však využít i **zjednodušené** postupy.

Situace:

- **Zadavatel má uzavřenou smlouvu a smlouva bude končit během několika měsíců**

Zadavatel použije **standardní** proces zadávání. Pro nákup energií lze využít:

- nákup prostřednictvím **komoditních burz**, který zákon výslovně umožňuje, jde o formalizovaný postup v jednacím řízení bez uveřejnění,
- otevřené řízení, kde se pro hodnocení využije **elektronická aukce**,
- jakýkoli jiný standardní postup v zadávacím řízení podle zákona.

- **Zadavateli skončila smlouva nebo velmi brzy skončí**

Je třeba rozlišit dvě situace:

- Smlouvu **ukončil** předčasně **dodavatel**, pak zadavatel může postupovat **v jednacím řízení bez uveřejnění** a smlouvu uzavře na nezbytnou dobu **do vysoutěžení standardním** způsobem. Standardní soutěž probíhá podle předchozího bodu.
- Smlouva skončila uplynutím doby a zadavatel nebyl schopen zadat standardně smlouvu novou.
 - Smlouva nebyla uzavřena **z důvodu nepodání žádné nabídky**, lze použít **jednací řízení bez uveřejnění**.
 - Smlouva nebyla uzavřena z důvodu **pozdního zahájení zadávacího řízení**. Zadavatel pak **po nezbytně nutnou dobu** může zadat smlouvu **v režimu veřejné zakázky malého rozsahu** nebo v případě vyššího objemu postupuje **v jednacím řízení bez uveřejnění** a okamžitě musí začít s přípravou a zahájením standardního zadávacího řízení. Využití jednacího řízení bez uveřejnění je však na hranici zákonnosti.

Pokud zadavatel použije jednací řízení bez uveřejnění, kdy bude zakázku zadávat přímo, měl by oslovit alespoň 3 potenciální dodavatele.

Stanovení předpokládané hodnoty

Předpokládaná hodnota se stanovuje podle § 19, kdy se předpokládaná hodnota veřejné zakázky stanoví jako:

- skutečná cena uhrazená zadavatelem** za dodávky nebo služby stejného druhu během předcházejících **12 měsíců** nebo předchozího účetního období, které je delší než 12 měsíců, upravená o změny v množství nebo cenách, které **lze očekávat** během následujících 12 měsíců, nebo
- součet předpokládaných hodnot** jednotlivých dodávek a služeb, které mají být zadavatelem zadány během následujících 12 měsíců nebo v účetním období, které je delší než 12 měsíců, pokud nemá k dispozici údaje podle písmene a).

Pokud má být smlouva uzavřena na dobu delší než 12 měsíců, upraví se předpokládaná hodnota veřejné zakázky v případě smlouvy na dobu určitou jako předpokládaná výše úplaty za celou dobu trvání smlouvy, nebo v případě smlouvy na dobu neurčitou jako předpokládaná výše úplaty za 48 měsíců.

Předpokládaná hodnota se stanovuje **na základě skutečně uhrazené ceny** za předchozích 12 měsíců a zadavatel by ji měl **upravit** zejména o aktuální **inflaci**, případně o další hodnoty, které jsou mu **známé** (například zastropovaná cena plynu). S ohledem na skutečnost, že předpokládaná hodnota je pouze **kvalifikovaný odhad**, který je zejména v době značných **výkyvů z povahy nepřesný**, nelze od zadavatele samozřejmě požadovat, aby předpokládaná hodnota byla stanovena tak, že bude přesně odpovídat budoucímu závazku. Zadavatel však **nemůže** uzavírat smlouvu s vyšší hodnotou než **2 mil. Kč** bez DPH, aniž by provedl zadávací řízení. Jde o situaci, kdy předpokládaná hodnota byla stanovena pod limit veřejné zakázky malého rozsahu a výsledkem je ale smlouva, jejíž hodnota je vyšší než limit veřejné zakázky malého rozsahu. V takovém případě je nutné konat **zadávací řízení**.

Jak bylo uvedeno, předpokládaná hodnota se stanovuje podle **délky trvání (plnění) smlouvy**, pokud se smlouva uzavírá **na jeden rok**, předpokládaná hodnota se stanovuje podle předpokladu **na tento rok**, nemělo by to však vést k obcházení zákonných limitů. Jde o případy, kdy úmyslem zadavatele je uzavřít smlouvu **na dobu neurčitou**, nicméně účelově uzavírá smlouvu roční, neboť roční smlouva nedosahuje limitu veřejných zakázek malého rozsahu.

Hodnoticí kritéria, posouzení osoby dodavatele

Zadavatel může pro nákup energií hodnotit **nejnižší nabídkovou cenu**. V případě, že zadavatel obdrží shodné cenové nabídky, může zadavatel **provést losování**, nejlépe za účasti dodavatelů a notáře. Zadavatel také může pro hodnocení použít **elektronickou aukci**, kde výsledkem shodné ceny být z povahy nemohou.

Zadavatel také může zkoumat serióznost dodavatele. Vodítkem mu může být například skutečnost, zda byl dodavatel **trestán Energetickým regulačním úřadem** podle zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon. Zadavatel by tak mohl ve zjednodušeném podlimitním řízení jako další **požadavek kvalifikace** požadovat prohlášení o tom, že dodavatel potrestán nebyl.

Pokud zadavatel v jakémkoli zadávacím řízení zjistí, že dodavatel **byl potrestán** (ačkoli o tom zadavatel nepožadoval doklad do nabídky a tuto informaci zjistil například ze stránek Energetického regulačního úřadu), může zadavatel dodavatele **vyloučit** na základě skutečnosti, že se dodavatel dopustil v posledních 3 letech před zahájením zadávacího řízení nebo po zahájení zadávacího řízení závažného profesního pochybení, které **zpochybňuje jeho důvěryhodnost**.

Obdobně může zadavatel vyloučit takového dodavatele, který se v posledních 3 letech od zahájení zadávacího řízení dopustil **závažných nebo dlouhodobých** pochybení při plnění dřívějšího smluvního vztahu se **zadavatelem** zadávané veřejné zakázky, nebo s **jiným veřejným zadavatelem**, to vedlo ke vzniku škody,

předčasněmu ukončení smluvního vztahu nebo k jiným srovnatelným sankcím. Zadavatel tedy může vyloučit dodavatele, pokud s ním má vlastní negativní zkušenost nebo může jít o hodnověrnou negativní zkušenost jiného veřejného zadavatele. Předpokladem je nejen **existence porušení smluvního vztahu**, pro oprávnění zadavatele k vyloučení se vyžaduje, aby dotyčný poškozený zadavatel na pochybení dodavatele jakýmkoli způsobem **reagoval**, od vyměření pokuty až například po soudní spor o neplnění smlouvy.

Obdobně – jak už bylo naznačeno, lze vyloučit i dodavatele v případě, kdy zadavatel hodnověrně zjistí, že se dodavatel v posledních 3 letech dopustil **závažného profesního pochybení**, jakým může být například **nezákonné přerušení dodávek energií** nebo jiné **závažné neplnění** povinností. Zákon nevyžaduje, aby šlo o profesní selhání vůči veřejnému zadavateli, postačí **jakékoli** závažné profesní pochybení.

Pokud jde o další požadavky na kvalifikaci, zadavatel dále může požadovat **výši obrátu dodavatele**. Podmínka minimální výše ročního obrátu **nesmí přesahovat dvojnásobek** předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Zadavatel může v rámci technické kvalifikace také požadovat reference za poslední 3 roky.

*připravila Mgr. Ivona Mottlová, Legislativní a právní sekce
téma Energetický manažer zpracovali
Jan Klusák & Tereza McLaughlin Váňová*

Energetické úspory – města a obce

Pro realizaci energetických úspor je hlavní dobrý přehled o energetické spotřebě všech objektů spravovaných obcí. Základem je mít přímo určeného zaměstnance/garanta, který má oblast energetiky na starosti, pravidelně energetickou spotřebu vyhodnocuje a v součinnosti s odborem investic, osobou zodpovědnou za dotační projekty a odpovědným zástupcem samosprávy navrhuje a realizuje vhodná úsporná řešení dle konkrétních objektů. Celkově se potom jedná o efektivní systém managementu hospodaření s energiemi a využívání energetických posudků a auditů.

Opatření energetických úspor můžeme rozdělit dle časové realizace na okamžitá a vyžadující delší realizaci.

Okamžitá opatření

Realizací okamžitých opatření lze snížit spotřebu na vytápění objektů a ohřívání užitkové vody. Využitím poznatků o spotřebě energie v objektu je možné zvýšit efektivitu vytápění například snížením teploty v budově a ohřevu vody v době, kdy není objekt využíván. Univerzální možností je celkové snížení teploty vytápění a užitkové vody v objektu dle nařízení vlády č. 303/2022 Sb. Nezakrytými radiátory se dostane prakticky veškeré teplo do místnosti na rozdíl od radiátorů, které jsou například za nábytkem. Praktickou pomůckou je speciální reflexní folie umístěná za topením, která zabraňuje unikání tepla skrz stěnu. V zimním období krátké, intenzivní a častější větrání zajišťuje dostatečnou výměnu vzduchu při nižších tepelných ztrátách.

Mezi primárně procesní opatření neboli okamžitá řadíme i snížení energetické náročnosti spotřebičů. Výměnou energeticky náročných spotřebičů za úsporné dochází k snížení spotřeby energií. Neméně důležité je důsledné vypínání spotřebičů, které není nutné mít v pohotovostním režimu. Města a obce mohou optimalizovat spotřebu energií úpravou jak veřejného, tak i vnitřního osvětlení dle místa a času využívání osvětlovaných prostor. V současnosti lze realizovat opatření s poměrně krátkou dobou realizace spočívající v instalaci obnovitelných zdrojů. Do této oblasti lze zařadit výměnu zdroje pro vytápění, chlazení nebo přípravu teplé vody využívajícího fosilní paliva nebo elektrickou energii za tepelné čerpadlo, kotel na biomasu, zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla či chladu využívající OZE. Dále lze instalovat solární-termičké kolektory a instalovat fotovoltaické elektrárny. Na všechna výše uvedená opatření lze získat v OP ŽP dotaci až 75 % nákladů.

Jednou z oblastí, kde může obec nebo město začít šetřit náklady za energie, je in-

stalace fotovoltaických elektráren na pokrytí systémové energie, například ve vodohospodářské infrastruktuře nebo kompostárnách, které jsou ve vlastnictví obcí a měst. Na instalaci těchto opatření lze získat dotaci v OP ŽP až 50 % nákladů.

Opatření s delší časovou realizací

U energetických opatření s delší časovou realizací je třeba počítat i s nutnou investicí do daného řešení. V případě obnovy

SKUPINA ČEZ

či změny zdroje tepla je nutné kalkulovat návratnost v delším časovém horizontu, a nikoliv pouze dle aktuálních extrémních cen. Výměnu je třeba realizovat v souladu s dalšími energetickými opatřeními kvůli správnému určení potřeby vytápění po provedených opatřeních. Instalace moderních systémů měření a regulace, které kromě regulace vytápění budovy a ohřívání užitkové vody dokážou také pracovat s venkovní teplotou, obsazeností a časovým využíváním budovy. Rekonstrukce budov při využití zateplení pláště budovy/střechy, výměny oken, výměny výplní otvorů budov přináší úspory energií a také zvýšení komfortu. Města a obce mohou snížit svou energetickou náročnost výměnou původních nehospodárných svítidel za úsporná LED svítidla a instalací tepelných čerpadel na vytápění a ohřev TUV. Zvýšení energetické soběstačnosti je možné dosáhnout výstavbou obnovitelných zdrojů energie, jako jsou fotovoltaické elektrárny, bioplynové stanice, malé vodní či větrné elektrárny a spalovny místního odpadu. Na všechna

uvedená opatření lze získat dotaci v OP ŽP až 75 % z nákladů.

Komplexní energetické úspory

Všechna opatření lze realizovat individuálně, ale daleko vhodnější je forma projektů komplexních energetických úspor, aby byla realizována s maximální efektivitou. Tyto projekty lze realizovat také formou, která nezatěžuje rozpočet města, garantuje výši úspor a snižuje ekologickou zátěž.

U již existujících budov jsou takovým řešením energetických úspor EPC projekty. Jde o energetickou revitalizaci budov včetně technologií (zdroj, měření a regulace, osvětlení, voda, tepelná čerpadla, fotovoltaika, zateplení apod.) se zaručenou úsporou. Dodavatel investičních úsporných opatření garantuje finanční ekvivalent úspory energie a v případě jeho nedosažení dopláci zákazníkovi vzniklý deficit. Spotřebitel energie nemusí předem vynaložit prakticky žádný kapitál, protože

potřebná investice je uhrazena z dodavatelského úvěru poskytnutého dodavatelem a příjemce projektu ji splácí až z budoucích garantovaných přínosů projektu. Na projekty realizované metodou EPC je výše uvedená dotace v OP ŽP navýšena o 10 %.

V případě výstavby nových budov je nutné počítat s budoucími energetickými náklady, které je potřeba minimalizovat. Při dnešních cenách energií je tedy vhodné uvažovat o výstavbě energeticky úsporných budov metodou Design & Build (& operate), díky které jsou tyto parametry garantovány. V této metodě zhotovitel zajišťuje a je odpovědný za projektovou přípravu, provedení stavby a po dokončení v případě volby modelu garantovaného provozu i za dosahování energetických cílů, které jsou pravidelně vyhodnocovány. Při nesplnění podmínek, stejně jako v případě EPC, objednateli musí zhotovitel rozdíl vyrovnat.

Kamil Čermák
ČEZ

Fotovoltaika na bytových domech dostane od ledna zelenou

Energetický regulační úřad (ERÚ) připravuje novelu vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou, která umožní sdílení společně vyrobené elektřiny v bytových domech. Otevírá se tak možnost instalovat na nich společně vlastněné fotovoltaické elektrárny, které na rodinných domech rostou už několik let. Čím je změna podmíněna a jak to bude fungovat, říká Markéta Zemanová, členka Rady ERÚ.

Kdy se dočkáme vyhlášky, která otevře možnosti sdílení elektřiny vyrobené v bytových domech?

Konkrétně se jedná o vyhlášku o Pravidlech trhu s elektřinou. Její účinnost plánujeme už od ledna příštího roku. U nás nedávno skončily veřejné konzultace, vyhláškou se ale ještě bude zabývat Legislativní rada vlády (pozn.: v době rozhovoru, tj. závěr října 2022). Stoprocentní jistotu ohledně termínu tak budeme mít, až legislativní proces skončí. Vyhlášku jsme ale poctivě předjednávali s nejdůležitějšími účastníky trhu, což by mělo přinejmenším její praktické nasazení usnadnit.

Jak konkrétně bude sdílení v bytových domech fungovat?

Vyhláška zavádí dva nové pojmy, vůdčí a přidružená odběrná místa. V podstatě jde o to, že si dům zřídí vůdčí, hlavní odběrné místo, ke kterému bude připojena střešní elektrárna, přes toto místo budou realizovány také případné přetoky neboli dodávky do sítě z nespotebované elektřiny. Každá domácnost, která se sdílení domáhá, musí být účastníkem, pak bude mít své přidružené odběrné místo. To, jak si vyrobenou elektřinu rozpočítají domácnosti mezi sebe, bude určovat tzv. alokační klíč, který si zvolí samotné společenství – do toho jim vyhláška ani ERÚ mluvit nebude. U vůdčího i přidružených odběrných míst samozřejmě bude potřeba nainstalovat průběhové měření. Bez toho by rozpočítávání výroby a spotřeby v čase nebylo možné.

Hovoříme o novince, ale některé bytové domy už na střeše společnou elektrárnu mají. Jak to dělaly doposud?

Pokud se snažily vyhovět dosavadním pravidlům, existovaly dva způsoby. Tím prvním bylo sloučení odběrných míst do jediného za celý dům. To není právě šťastné. Energetický zákon totiž zákazníka víceméně ztotožňuje s odběrným místem. Zákazníkem se pak stává celý dům schovaný za jediným odběrným místem, ochrana spotřebitele pro jednotlivé domácnosti je pak víceméně nepoužitelná a nejen to. Domácnosti si pak například nemohly zvolit různé dodavatele, všechny musely mít jediného. Problematiké byly i případné nedoplatky jednotlivých partají, které se musely řešit na půdě družstva nebo společenství vlastníků. Vůči

dodavateli totiž všichni tvoří jediného odběratele.

Druhým způsobem bylo „rozdělení“ společné fotovoltaiky na jednotky nebo desítky malých – pro každou domácnost zvlášť, s vlastním měřením. Složitost a náklady takového řešení asi nemusím popisovat.

Když se řekne sdílení, všechny asi napadne, jak si mezi sebou budou domácnosti energeticky „předprodávat“, případně jak budou společně vydělávat na dodávkách do sítě.

Zatím nikoliv, resp. s mnoha omezeními. To bychom mj. předběhli samotný energetický zákon, kterým se i naše vyhlášky musí řídit. Vyhláška je stále podzákonnou normou. Vyhláška počítá s tím, že každá domácnost si bude vyrábět tzv. na sebe. Alokační klíč si odhlasuje sám bytový dům, jak jsem říkala, do toho lidem nikdo mluvit nebude. Předpokladem je, že výrobu si rozdělí např. podle toho, kolik do instalace výroby jednotlivé domácnosti investovaly. Mj. to umožní budovat zdroje i tam, kde se investičního záměru nebudou chtít účastnit všichni.

U každé domácnosti, resp. v každém přidruženém odběrném místě, se průběžně bude měřit spotřeba a aktuální výroba elektřiny ze společného zdroje, tedy její podíl připadající na domácnost daný alokačním klíčem. Ve chvíli, kdy vlastní výroba nebude stačit, ji doplní standardní dodávka ze sítě, od dodavatele energie. Když bude naopak spotřeba domácnosti nižší než výroba, do sítě poputuje tzv. přetok, za který dostane od obchodníka tato domácnost určitou kompenzaci. Jak velká bude, to záleží na smlouvě s obchodníkem, který realizuje výkup a přebírá odpovědnost za odchylku v daném odběrném místě. Toto bude fungovat stejně, jako je tomu u rodinných domů.

Rodinné domy se snaží přetokům spíše vyhnout, dodávky do sítě zatím nejsou moc výhodné. Proč? A bude tomu tak i u bytových domů?

Máte pravdu. Přetoky výhodné příliš nebývají, i když konkrétní parametry vždy záleží na konkrétní smlouvě s vykupujícím obchodníkem. V principu jde o to, že když do sítě dodáváte, dostanete zapláceno jen za samotnou komoditu, silovou elektřinu. Když ze sítě odebíráte, platíte i distribuční poplatky. Proto si také rodinné domy insta-

lují různá doplňková řešení, například baterie, která elektřinu dokáží akumulovat a přetoky díky tomu omezí na minimum. Pozor také na to, že soustavné přetoky, kdyby dům plánoval na dodávkách do sítě „vydělávat“, mohou splnit definici podnikání. To by znamenalo opatřit si licenci ERÚ na výrobu. Bezlicenční provoz zdroje je dnes omezený na 10 kWp. I když se má limit zvyšovat na 50 kWp, stále bude podmínkou výroby bez licence, že nesmí jít o podnikání. Slovy zákona nemůže jít o soustavnou činnost za účelem dosažení zisku, jinak podnikáte a licenci potřebujete.

Někteří lidé, včetně politiků, hovoří v souvislosti s vyhláškou o první etapě komunitní energetiky. Nazvala byste to stejně?

Že si tak vysoce cení naší práci, to mě samozřejmě těší. Reálně jde ale spíše o první etapu změn, které připravuje v souvislosti s komplexními změnami tarifní struktury. Snad jde i o první krůček k podpoře energetických komunit, ale tam musí legislativa nejprve etablovat sdílení elektřiny na úrovni energetického zákona. Bez toho komunitní energetiku nenastartujeme.

Vyhláška v tom nepomůže?

I naše vyhláška tak trochu kličkuje mezi paragrafy současného energetického zákona. Ne, že by ho porušovala, to si nemůžeme dovolit. Ale více než dvacet let starý zákon, původně napsaný pro centralizovanou energetiku, nám práci rozhodně neulehčil. Každopádně změna legislativy, která by měla sdílení a jiné věci obsáhnout, se teď (pozn.: v době rozhovoru) finalizuje na Ministerstvu průmyslu a obchodu. Jakmile se podmínky změní a změny nabydou účinnosti, uvolní se ruce nám a především těm, kteří energetické komunity chtějí budovat.

Nemůže plány zhatit současná složitá situace v energetice?

Troufám si tvrdit, že naopak. Právě touha po energetické soběstačnosti a bezpečnosti dodávek urychlila legislativní snahy. A co se energetické praxe týče, o samovýrobu, o budování vlastních zdrojů mezi lidmi nikdy nebyl tak velký zájem, jako je nyní. Jestli chceme na energetické krizi hledat něco pozitivního, tohle je jeden z příkladů.

Děkujeme za rozhovor.

- Možnost členských obcí využití služeb až pětkrát ročně zdarma
- Více než 3000 aktuálních právních rad
- Využívá již více než 3000 obcí
- Každá členská obec Svazu má přístupy až pro 11 osob
- Automatické dokumenty – systém chytrých vzorů
- www.poradnaproobce.cz

Jak na nákup energií pro obec?

Jednou z otázek, kterou se musí starostové měst a obcí v rámci své funkce zabývat a které se toto vydání v obecné rovině věnuje i v rámci článku s názvem „Energie se musí soutěžit, říká zákon“, je bezpochyby zajištění dodávek plynu, elektrické energie a tepelné energie. V tomto směru je třeba upozornit, že nákup plynu, elektřiny i tepla se z pohledu zákona o zadávání veřejných zakázek (tj. zákona č. 134/2016 Sb.) považuje za veřejnou zakázku na dodávky. Jak konkrétně tedy při jejich nákupu postupovat?

V rámci tohoto článku je podrobněji rozebráno, jak zajistit dodávky plynu a elektřiny (u nichž lze postupovat v zásadě totožně) a jak zajistit dodávky tepla (které se do jisté míry od dodávek plynu a elektřiny svou povahou a způsobem nákupu zpravidla liší).

Nákup plynu a elektřiny

Zákon o zadávání veřejných zakázek stanoví, že veřejnou zakázkou na dodávky je veřejná zakázka, jejímž předmětem je mj. pořízení ovladatelných přírodních sil – v tomto směru je třeba vycházet z definice občanského zákoníku, kdy se ovladatelnými přírodními silami rozumí i elektřina, plyn a teplo. **Pokud má tedy obec v úmyslu zajistit dodávky plynu či elektřiny, musí postupovat v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek, který zakotvuje, že zadavatel je povinen zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení, není-li tímto zákonem stanoveno jinak.** Pro stanovení režimu veřejné zakázky (zjednodušeně řečeno, zda se bude jednat o veřejnou zakázku malého rozsahu, kterou není zadavatel povinen zadat v rámci standardního zadávacího řízení, či zda se bu-

de jednat o podlimitní nebo nadlimitní veřejnou zakázku) je stěžejní stanovení předpokládané hodnoty.

Předpokládaná hodnota a režim veřejné zakázky

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky, jejímž předmětem jsou pravidelně pořizované nebo trvajících dodávky, se podle § 19 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek stanoví jako

- a) skutečná cena uhrazená zadavatelem za dodávky stejného druhu během předcházejících 12 měsíců nebo předchozího účetního období, které je delší než 12 měsíců, upravená o změny v množství nebo cenách, které lze očekávat během následujících 12 měsíců, nebo
- b) pokud zadavatel nemá k dispozici údaje dle písmene a), součet předpokládaných hodnot jednotlivých dodávek a služeb, které mají být zadavatelem zadány během následujících 12 měsíců nebo v účetním období, které je delší než 12 měsíců.

Zároveň platí, že pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na dodávky je rozhodná

- a) u smlouvy na dobu určitou předpokládaná výše úplaty za celou dobu trvání smlouvy,
- b) u smlouvy na dobu neurčitou nebo u smlouvy, jejíž trvání nelze přesně vymezit, předpokládaná výše úplaty za 48 měsíců.

Jako příklad lze uvést situaci, kdy obci bude končit stávající smlouva na dodávku elektřiny, přičemž obec bude mít logicky v plánu zajistit dodávky elektřiny kupř. na následující dva roky. V takové situaci obec vypočte předpokládanou hodnotu na základě skutečně uhrazené ceny za dodávky elektřiny za posledních 12 měsíců (nebo předchozí účetní období, které je delší než 12 měsíců), tuto skutečně uhrazenou cenu upraví o změny v množství nebo cenách, které lze očekávat v následujících 12 měsících (obec je tak povinna přihlídnout k možnému cenovému vývoji, zejména tedy k odhadované inflaci či zastropování cen) a zároveň zohlední délku trvání smlouvy (která bude dva roky).

V návaznosti na předpokládanou hodnotu veřejné zakázky na dodávky vypočtenou dle uvedených základních pravidel je pak zadavatel povinen postupovat v příslušném režimu veřejné zakázky. **Dle předpokládané hodnoty veřejné zakázky se může jednat o**

1. **veřejnou zakázku malého rozsahu** – pakliže předpokládaná hodnota veřejné zakázky na dodávky bude rovna nebo nižší 2 000 000 Kč bez DPH, nemusí zadavatel postupovat v rámci standardního zadávacího řízení, ale může tuto veřejnou zakázku malého rozsahu zadat mimo režim zákona o zadávání veřejných zakázek (Pozor! Zadavatel je však vždy povinen dodržovat zásady zadávání veřejných zakázek.) s přihlédnutím k interní směrnici pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, pakliže ji obec má;
2. **podlimitní veřejnou zakázku;**
3. **nadlimitní veřejnou zakázku.**

Finanční limity pro určení podlimitní a nadlimitní veřejné zakázky potom vychází z nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, **které je pravidelně (jednou za dva roky) novelizováno.**

Pouze pro úplnost je vhodné uvést, že nákup plynu a elektřiny netvoří jeden funkční celek, neboť se jedná o dvě samostatné komodity, byť se může v praxi stát, že bude zadavatel poptávat obě tato plnění současně (a třeba i na stejnou dobu). Předpokládanou hodnotu obou veřejných zakázek na dodávky je tak třeba stanovit zvlášť (tj. zvlášť pro dodávky plynu a zvlášť pro dodávky elektřiny).

Nákup tepelné energie

Nákup tepla se do jisté míry od nákupu plynu a elektrické energie liší. Byť se rovněž jedná o veřejnou zakázku na dodávky, zajištění dodávek tepelné energie je poněkud jiné, neboť **teplo je zpravidla dodáváno z jednoho zdroje, který si tedy zadavatel nemůže zvolit.** Obce často

vlastní a provozují zdroje tepla buď samy, nebo zajišťují provozování soustavy zásobování tepelnou energií prostřednictvím třetí osoby-dodavatele.

V situaci, kdy provozování soustavy zásobování tepelnou energií (nebo jiného zdroje tepla) zajišťuje třetí osoba, spočívá soutěž ve výběru tohoto (pro obec nejvýhodnějšího) dodavatele (provozovatele a odborného správce soustavy zásobování tepelnou energií nebo jiného zdroje tepla).

Nutno rovněž uvést, že výběr provozovatele soustavy zásobování tepelnou energií (nebo jiného zdroje) zpravidla není „běžnou“ veřejnou zakázkou, ale **koncesí na služby** (neboť se bude jednat o uzavření úplatné smlouvy, kdy zadavatel zadá poskytnutí vybraných činností dodavateli, přičemž protiplnění spočívá v právu brání užitek vyplývajících z poskytování služeb nebo v tomto právu společně s platbou, a zároveň dochází k přenosu provozního rizika spojeného s bráním užitek na tohoto dodavatele).

Typický postup je tedy takový, že obec v rámci zadávacího řízení na koncesi na služby (příp. v rámci výběrového řízení na koncesi malého rozsahu na služby, pakliže předpokládaná hodnota koncese je rovna nebo nižší než 20 000 000 Kč bez DPH) vybere dodavatele-provozovatele, který bude soustavu nebo jiný tepelný zdroj provozovat a vyrobenou a nakoupenou tepelnou energii dodávat připojeným odběratelům. **Obec pak od vybraného provozovatele nakupuje dodávky tepelné energie již bez soutěže, a to prostřednictvím jednacího řízení bez uveřejnění** (ve smyslu § 63 odst. 1 písm. b/ zákona o zadávání veřejných zakázek), neboť každé odběrné místo je napájeno z konkrétního zdroje a neexistuje tedy možnost si dodavatele tepelné energie vybírat volně jako u obchodníků s elektřinou a obchodníků s plynem.

Pouze pro úplnost dodáváme, že **záměr propachtovat soustavu zásobování tepelnou energií podléhá povinnosti zveřejnit záměr dle zákona o obcích** (nezve-

Mgr. Anna Holešovská

specialistka na veřejné zakázky a zákon o obcích

V KVB advokátní kanceláři působila několik let již jako studentka. Během studií sbírala své zkušenosti i na právnických letních školách, mimo jiné i na letní škole v Ázerbájdžanu, kde se zaměřovala na obchodní právo a právo obchodních korporací. Po úspěšném složení státní závěrečné zkoušky rozšířila řady KVB advokátní kanceláře a stala se tak advokátní koncipientkou.

Ve své praxi se zabývá zejména právní úpravou zadávání veřejných zakázek, administrací zadávacího řízení na veřejné zakázky, jakož i s tím spojenou problematikou poskytování dotací.

V rámci Poradny pro obce, jež KVB advokátní kancelář zajišťuje pro Svaz měst a obcí, se rovněž věnuje právnímu poradenství obcím ve všech oblastech práva spjatých s fungováním místních samospráv a přispívá k nalezení řešení problémů s tím spojených.

řejnění záměru má za následek neplatnost právního jednání).

Jsmo si plně vědomi, že otázka veřejných zakázek a energetiky pro obce bývá mnohdy komplikovaným tématem, proto se na nás neváhejte kdykoli obrátit. Některé otázky, položené v rámci Poradny pro obce, naleznete v databázi zodpovězených dotazů.

*Mgr. Anna Holešovská
advokátní koncipientka
KVB advokátní kanceláře*

Vybrané dotazy

Otázek na problematiku nákupu energií dostáváme do naší kanceláře hodně. Budete-li mít i vy jakékoli konkrétní dotazy k tématu, neváhejte se obrátit na Poradnu pro obce.

■ **Má obec možnost uzavírat smlouvy s dodavateli energií na dobu neurčitou?**

Žádný právní předpis výslovně nezakazuje obcím uzavírat smlouvy s dodavatelem elektrické energie na dobu neurčitou. Konkrétní postup při výběru služby a dodavatele ovlivňuje zejména předpokládaná hodnota veřejné zakázky. V tomto případě jde o veřejnou zakázku na dodávky na služby. Má-li být veřejná zakázka uzavírána na dobu neurčitou, je předpokládána hodnota veřejné zakázky předpokládána výše úplaty za 48 měsíců.

Pokud předpokládaná hodnota veřejné zakázky nepřesáhne 2 000 000 Kč bez DPH, jedná se o zakázku malého rozsahu. Na zadávání zakázek malého rozsahu se v zásadě postupy zákona o zadávání veřejných zakázek neuplatní, obec je však povinna dodržovat základní zásady, zejména zásadu transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Dále se uplatní zásady sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací, je-li to vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné. I v případě zakázky malého rozsahu platí povinnost obce nakládat se svým majetkem účelně a hospodárně, což mimo jiné znamená, že obecní orgán, který o výběru dodavatele a ujednání konkrétních podmínek (volbě produktu) rozhoduje, by měl mít pro rozhodování dostatek informací a na základě nich zvolit řešení, které se jeví nejehospodárněji a současně odpovídá potřebám obce. Obecně lze říci, že čím vyšší je předpokládaná hodnota veřejné zakázky, tím pečlivěji by měl být proces výběru připraven, zdokumentován a odůvodněn. Pokud by se o zakázku malého rozsahu již nejednalo, bylo by nutné postupovat podle zákona o zadávání veřejných zakázek.

■ **Je v případě změny názvu stávajícího dodavatele služeb potřebné vyhlásit nové výběrové řízení?**

Podle zákona je zadavatel povinen vyhlásit nové výběrové řízení v případech, kdy dochází k podstatné změně závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku po dobu jeho trvání. Podstatnou změnou je také nahrazení dodavatele jiným dodavatelem. To je však bez nutnosti vyhlášení nového

ho výběrového řízení možné v případech, kdy změna v osobě dodavatele je důsledkem právního nástupnictví v souvislosti s přeměnou dodavatele, jeho smrtí nebo převodem jeho závodu, popřípadě části závodu, a nový dodavatel splňuje kritéria kvalifikace stanovená v zadávací dokumentaci původního zadávacího řízení.

■ **Je povinností obce dělat v určitých časových intervalech výběrové řízení na dodavatele služeb i v případě, že s dodavatelem je obec spokojena po všech stránkách a je prokazatelné, že ceny dodavatele jsou srovnatelné s ostatními dodavateli služeb? Kdo o tom v obci, kde se nevolí rada, rozhoduje?**

Uzavření smlouvy mezi obcí a dodavatelem služeb je považováno za veřejnou zakázku podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Pokud tato veřejná zakázka nedosáhne hodnoty 2 000 000 Kč bez DPH, jedná se o zakázku malého rozsahu. Pro zjištění hodnoty veřejné zakázky v případě smluv uzavíraných na dobu neurčitou je třeba sečíst předpokládané plnění ze strany obce za 48 měsíců.

V případě zakázky malého rozsahu ji není obec povinna zadat v zadávacím řízení (tedy postupem podle zákona o zadávání veřejných zakázek), je však povinna dodržovat zásady transparentnosti, přiměřenosti, zákazu diskriminace a rovného zacházení a dále zásady sociálně a en-

vironmentálně odpovědného zadávání a inovací, je-li to možné. V některých případech je též povinna zveřejnit smlouvu s dodavatelem na profilu zadavatele. Stejně tak je obec povinna vždy dodržovat zásady účelnosti a hospodárnosti, přičemž konkrétní postup sice žádný právní předpis nestanoví, ale zejména u zakázek vyšší hodnoty je vhodné u smluv na dobu neurčitou nebo v případě prodloužování platnosti smlouvy ověřovat situaci na trhu (např. oslovením dalších potenciálních dodavatelů) a výhodnost uzavřené smlouvy pro obec. To neznamená, že obec musí volit vždy nejlevnější nabídku, obec by však měla být, zejména při velkých rozdílech v nabídkách, schopna racionálně zdůvodnit výběr cenově méně výhodné nabídky, resp. pokračování ve smluvním vztahu. Při tom lze samozřejmě zohlednit i dosavadní průběh plnění, rizika spojená s přechodem k novému dodavateli, transakční náklady apod. Tato zdůvodnění by měla být zaznamenána v zápisech z jednání orgánů obce, které o zakázce rozhodovaly.

V obcích, kde není volena rada, rozhoduje o uzavření a případném prodloužování smlouvy starosta, pokud si tuto pravomoc nevyhradí zastupitelstvo (zastupitelstvo by muselo o prodloužení rozhodnout i tehdy, pokud již rozhodovalo o uzavření původní smlouvy).

odpovědi na dotazy
zpracovala KVB advokátní kancelář

Připomínkujeme

V říjnu jsme připomínkovali především:

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, za Svaz připomínkuje Claudia Varhol

Novela zákoníku práce přináší zásadní změny, jako je například povinnost zaměstnavatele vyhovět žádosti specifických kategorií zaměstnanců o výkon práce na dálku či další podstatné změny týkající se dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (např. zavedení práva na dovolenou, změny v poskytování odměn o svátcích a víkendech aj.). Svaz upozornil především na skutečnost, že novela přinese značné zvýšení nákladů a administrativní zátěže zaměstnavatelů. Dále poukázal na navrhované změny u dohod, které by znamenaly ztrátu dosavadních předností a výhod (zejm. flexibility), pro které jsou dohody dnes sjednávány. Co se týče práce na dálku, Svaz vyjádřil nesouhlas se zavedením povinnosti zaměstnavatele žádostem specifických kategorií zaměstnanců vyhovět. Dále navrhl upravit dvě možnosti „dohodnuté“ práce na dálku – a to 1. práci na dálku na návrh zaměstnance a za 2. práci na dálku na návrh zaměstnavatele. Upozornil také na problematiku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a její obtížnou kontrolovatelnost při práci na dálku.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění pozdějších předpisů

Předkládá Ministerstvo financí, za Svaz připomínkuje Ilona Masopustová

Předmětem úpravy je především rozšíření vzorce ročního užítu oprávněného z věcného břemene (§ 39b) o diferenční konstantu u zjednodušeného ocenění věcného břemene pro technickou infrastrukturu – podzemní elektrické vedení v napěťové hladině do 110 kV včetně. Podle Svazu předložený návrh uceleně neřeší oceňování věcných břemen a nenavýšuje ceny za věcná břemena u nadzemních elektrických sítí nebo u podzemních sítí vložených do jiných pozemků než silničního pozemku nebo pomocného silničního pozemku (např. stavební pozemky). Svaz požaduje, aby hodnota ročního užítu věcného břemene na obecním majetku byla sjednána ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, resp. dle aktuálního rozhodnutí zastupitelstva obce. Obce a města se na mnohých místech setkávají s praxí, dle které provozovatel sítí vyčíslí výši věcného břemene dle oceňovací vyhlášky, ovšem cena v místě a čase je vyšší než ukládá vyhláška. Municipality jsou tak přitlačeny ve veřejném zájmu z důvodu rozvoje území k přistoupení na tuto částku, byť je to v rozporu se zásadou spravovat obecní majetek s péčí řádného hospodáře, jak je to uvedeno v § 38 odst. 1 zákona o obcích.

Návrh vyhlášky o provedení některých ustanovení zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí

Předkládá Ministerstvo životního prostředí, za Svaz připomínkuje Alena Klimt

Předmětem úpravy vyhlášky je zákaz skládkování nebezpečných odpadů s ohledem na kapacitní možnosti zařízení v ČR, posun přechodného období pro přechod na nová pravidla pro vedení odpadové evidence a podávání hlášení o produkci a nakládání s odpady, změna podmínek pro upravené kaly a pro jejich aplikaci na zemědělskou půdu a vyjasnění přechodných pravidel pro přechod odpad neodpad u recyklovaných stavebních a demoličních odpadů. Svaz k návrhu uplatnil doporučující připomínku týkající se ověření technologie úpravy kalů při nesplnění mikrobiologických kritérií u vystupujícího kalu.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

- Návrh novely vyhlášky č. 389/2017 Sb., o stanovení výše paušálních částek nákladů veterinárních kontrol spojených s dovozem nebo vývozem
- Návrh novely vyhlášky č. 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství
- Návrh novely zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby)
- Návrh novely nařízení vlády č. 565/2020 Sb., o podmínkách poskytnutí kompenzací nepřímých nákladů pro odvětví, u kterých bylo zjištěno značné riziko úniku uhlíku v důsledku promítnutí nákladů spojených s emisemi skleníkových plynů do cen elektřiny
- Návrh novely nařízení vlády č. 154/2005 Sb., o stanovení výše a způsobu výpočtu poplatků za využívání rádiových kmitočtů a čísel
- Návrh novely nařízení vlády č. 206/2022 Sb., o některých podrobnostech poskytování nouzového ubytování a dočasného nouzového přístřeší a souvisejících služeb pro žadatele o udělení dočasné ochrany a pro osoby s udělenou dočasnou ochranou
- Návrh novely vyhlášky č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů
- Návrh novely vyhlášky č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem
- Návrh vyhlášky o nálezích a nemocech přenosných ze zvířat na člověka, proti kterým nesmí být zvířata očkována

V tomto čísle našeho zpravodaje vám představíme pohled na práci starosty pana **Josefa Graciase** ze Svojanova na Pardubicku, k němuž dovětek dopsal jeho následovník – starosta městyse **Lukáš Havlíček**. Zamyšlení, a to nejen nad funkcí starosty, ale postojem lidí obecně, přidal starosta města Štěpánov na Olomoucku **Jiří Šindler**.

Nezbyly na vás v obchodě rohlíky? Zeptejte se starosty!

Svůj příběh neuvolněného starosty píšu již dvacet jedna let, a přesto je každý den novým příběhem. Představa, že mě již za ty roky nemůže nic překvapit, byla zcela mylná a neustále jsem se o tom přesvědčoval. Je to dlouhá doba a těžko by se vy počítávalo vše, co se za toto období poda-

řilo, i to, co se muselo překonat a mnohdy i přetrpět. Kolik to bylo zasedání, probdělých nocí a úředních kontrol s jasným cílem, že přece musejí něco odhalit.

Již jsem si za ty roky zvykl na to, že starosta musí třeba v noci podat informaci na

telefonní dotaz, který potřebuje nutně vědět, kde rostou největší borůvky. Nasbírá se jich zítřka dost? Proč na občana nezbyly v obchodě rohlíky? Jak to, že radniční hodiny odbíjejí? A o půlnoci dokonce šestnáctkrát! Samozřejmostí je, že má starosta doma přechodný útulek pro nalezené psi, kočky a dokonce i koně.

Když pak při povodních na silnici utopím svoje vlastní auto, musím si pomoci sám, protože moji hasiči si musejí nejdříve udělat fotodokumentaci do kroniky, jak starosta utopil auto.

Přesto věřím, že si občané svých starostů váží, i když to tak možná nevypadá.

Za ty roky jsem se ale nesmířil s tím, že máme tisíce státních institucí, které v době „míru“ dobře fungují, ale když se něco děje, je tam vždy přece ten starosta, který nejlépe zná obec a vše vyřeší, zaeviduje a podá hlášení, jak to instituce hezky zvládly.

Jsem ale přesto vděčný za to, že mohu toto poslání vykonávat a na podobě dnešního Svojanova se podílet. Vždy jsem tuto funkci považoval za velkou školu života, kterou mi spoluobčané díky své důvěře umožňují absolvovat.

Josef Gracias
Svojanov

Medailonek o sobě samém ke svému příběhu již bohužel pan starosta napsat nestačil. Zemřel naprosto nečekaně. Požádali jsme nového svojanského starostu Lukáše Havlíčka o pár slov.

Josef Gracias se narodil v roce 1968 a celý život prožil v místní části Svojanova – Hutě. Vystudoval vysokou školu zemědělskou v Brně a pracoval jako ředitel Agrární komory ve Svitavách. V roce 1994 se stal místostarostou Svojanova a v roce 1998 pak starostou. Byl to on, kdo se svým lidským

a přátelským přístupem uváděl většinu kulturních akcí, aby se pak se stejným elánem a nasazením věnoval chodu městyse, shánění dotací na nejrůznější projekty a zastupování městyse na jednání spolků, organizací a úřadů. Jeho postava byla s chodem Svojanova spjatá takovým způsobem, že když nás dne 14. března 2021 náhle a zcela nečekaně navždy opustil, byla to pro všechny, kteří jej znali, obrovská a nepředstavitelná ztráta. I touto cestou bych chtěl poděkovat panu Josefu Graciasovi za věčný, klidný a lidský přístup, s jakým vedl náš

městys, a já osobně bych mu rád poděkoval především za předané zkušenosti a rovněž za jeho laskavý a osobitý humor, který ho provázel.

Motto Josefa Graciase:

Svojanov je pro mě nejkrásnější kout naší země. Jeho krása je tvořena přírodním bohatstvím i bohatou a hrdou historií, ale především lidmi, kteří zde žijí. Je mi ctí, že mohu mezi těmito lidmi žít, podílet se na rozvoji Svojanova a možná i na potěšení lidských srdcí.

Nechci být ovcí v davu

Vystudoval jsem Univerzitu Palackého v Olomouci a Policejní akademii v Praze a dlouhá léta pracoval u Policie ČR. Jsem členem Klubu filatelistů, zajímám se a podporuji střední školu pro žáky s kombinovaným postižením a poruchou autistického centra v Olomouci. Věnuji se chovu psů a koček. Funkci starosty města Štěpánov zastávám již druhé volební období (pozn. Redakce – informace k roku 2021). Po skončení prvního volebního období jsem sice hodně zvažoval, zda do toho jít dál. Ale neodchází se od rozdělané práce, natož od té, kde vidíte nejen výsledky, ale stále nové a reálné výzvy.

Práce starosty je zajímavá, inspirující, a především přináší zkušenost, uspokojení a radost, když se něco podaří „dotáhnout“ do konce. Na druhé straně je státem opomíjená a občany přijímána jako samozřejmost. Pravděpodobně se nebudu svým příběhem hodit mezi nadšené, usměvavé starosty a jejich očekávané inspirující příběhy. Nejsem zatrpklý, ale naopak se svou pozitivitou nehodím do rybníka českého negativismu. Bohužel mám zkušenost, že stát si za poslední léta vychoval společnost, která jen čeká, co od něj dostane na nataženou ruku. Společnost, která je věčně věků nespokojená. To neustálé „brblání“ mne mrzí. Na druhou stranu je ona tak trochu „blbá“ nálada pro mne hnacím palivem, přestat být onou ovcí v davu a neustále zkoušet přesvědčovat své okolí, že v pozitivním pohledu a očekávání je smysl života.

Přející lidé jsou přeci šťastnější

Četl jsem malé zamyšlení nad Vánoci od velmi uznávaného, mladého a pokrokového duchovního. O prvních Vánocích, při narození Ježíše, zvěstovali andělé tuto no-

vinu nejprve prostým pastýřům. Vybídlí je, aby se vydali navštívit novorozené dítě. Stalo se však, že si tuto jedinečnou událost nechťela nechat ujít ani zvířátka, a tak šla spolu s pastýři. Bylo to opravdu pestré procesí: ovce s jehňaty, husy a býci, osli a prasata, slepice a kohouti. Tak se dostali k jeskyni. To, co uviděli, je úplně okouzlo. Byli nadšeni, když spatřili malé Dítětko – Ježíše, Spasitele. Byl to velký zážitek nejen pro pastýře, ale i pro zvířátka, která dávala najevo radost nejrozmanitějšími zvuky, jakých jen byla schopna. Když jeskyni opustili, povídali si o všech těch pěkných věcech, které tam viděli. Oslík veselě hýkal: „Ó, jak jsem byl u vytržení, když jsem u toho malého Dítětko stál!“ Ovce, býci i slepice mu plni radosti přizvukovali – všichni byli šťastni. Bylo tu ale jedno malé prasátko, které necítilo vůbec nic podobného. Všechna zvířátka pronesla nějaký nadšený komentář, ale prasátko nespokojeně chrochtalo: „Co z toho děláte takové haló? V té jeskyni jsem nevidělo nic jiného než bláto, slámu a hnůj.“ Jeho zvířecí přátelé mu odpověděli: „Jasně, že jsi nic nevidělo. Vždyť jsi nezdvihlo hlavu a rypáčkem ses jen rýpalo v blátě. Hleď a vidíš jen hnůj. Mělo jsi hledat Dítě!“

Mnohdy jsme (mluvím tím i o sobě) jako ono prasátko z vánočního příběhu: hle-

dáme okolo sebe jen bláto. Možná je pohodlnější být dlouhodobě nespokojený a naštvaný, mít možnost nadávat, bez sebemenší snahy o pochopení a hledání pravdy a vidět zdroj svých

potíží v druhých. Asi je to jakási obrana před sebe samými, před svou vnitřní nespokojeností či okolím. Poslední dobou se čím dál častěji zamýšlím nad tím, proč se lidé tak rádi babrají v čemkoli negativním. Je opravdu natolik zajímavé a pro mnohé přitažlivé číst si denně o katastrofách, plně kritizovat, sledovat neštěstí druhých?

Zamysleme se společně

Bohužel některým lidem dělá dobře pohled na ono bláto, aby si potvrdili, že jsou lepší. Tento pocit má však velmi krátkodobý efekt, po kterém přichází zase stav průměrnosti. Skutečně šťastnější jsou ti, kteří jsou přející a zajímají je úspěchy druhých, používají spíše pozitivní slova a výrazy, nemají zapotřebí pomlouvat a kritizovat, ale sami se zajímají, pomohou a přiloží ruku k dílu. Nicméně i negativní myšlení může mít své opodstatnění a někdy nás směřovat, protože kdybychom negativní pocity neměli, neměli bychom ani motivaci něco změnit k lepšímu. Ale zkusme vidět onu sklenici tzv. poloplnou a nikoli poloprázdnou a naučme se být k našemu životu většími optimisty. Nakolik je náš život infikován jedy současnosti, závisí hodně na tom, v jaké míře se cítíme být milováni a kolik lásky je v životě každého z nás.

Mým životním mottem, které reflektuje i mou práci ve funkci starosty, jsou slova Steva Jobse: „Není důležité být jednou nejbohatším člověkem na hřbitově. Ale jít večer spát a říci si: to, co jsem dnes udělal, bylo úžasné a mělo smysl. To důležité je.“

Jiří Šindler
starosta města Štěpánov

Co přinesl kontaktní den

Na kontaktním dni, který Svaz pořádal v půli června tohoto roku, se představila řada firem, které samosprávám mohou s lecčím pomoci. Do obcí a měst přináší mnoho nových, leckdy inovativních, řešení a technologií souvisejících s fungováním a rozvojem samospráv. V minulých číslech zpravodaje jsme i vám, kteří jste se akce nezúčastnili, již některé představili. V tomto vydání jsme se zeptali Ivo Mudráka, konzultanta pro webová řešení a EÚD, co nabízí společnost Galileo.

Galileo vsadilo na kvalitu a komplexnost služeb

Společnost Galileo Corporation působí na trhu v České republice od roku 2002. Poskytuje komplexní řešení v oblasti digitalizace samospráv. Jejich služeb využívají nejen obce a města, ale také školy, školky, místní akční skupiny, mikroregiony a další příspěvkové organizace.

V čem spočívá filozofie vaší společnosti?

Od počátku vzniku máme filozofii založenou na osobním přístupu ke každému zákazníkovi, vzájemné důvěře a kvalitě služeb. Pomáháme obcím, městům, školám i příspěvkovým organizacím po celé České i Slovenské republice. Naší unikátností je komplexní řešení od tvorby webových stránek včetně legislativních nároků, přes automatické propojení informací, komunikaci s občany až po vlastní českou výrobu elektronických úředních desek.

Jaké výhody poskytuje vaše řešení samosprávám?

V prostředí samospráv a veřejné správy je důležité dbát na potřeby úřadu i občanů. K tomu patří i přehledná a rychlá výměna informací. Z našich zkušeností víme, že jedna informace se musí dostat do všech komunikačních kanálů, které občan používá. Nejčastěji na webové stránky obce, na elektronickou úřední desku, do mobilní aplikace, SMS nebo e-mailem zároveň. Správa každého komunikačního kanálu zvláště je už dnes minulostí – vše musí být automatizované, synchronizované a propojené. A prá-

vě v tom je unikátnost našeho řešení. Vše od jednoho dodavatele, z jednoho systému a s jednou technickou podporou. Naším zákazníkům tak šetříme čas i náklady a zjednodušujeme práci zaměstnancům úřadů, škol a dalších organizací.

Elektronické úřední desky jsou trendem dnešní doby. V čem spočívá vaše inovační technologie?

Naše technologie a nabízené služby v oblasti elektronických úředních desek jsou inovativní v několika směrech. V ČR není v současné době žádný jiný výrobce elektronických úředních desek (EÚD) a informačních panelů, který je implementuje a dodržuje legislativní problematiku EÚD pro samosprávu. Naše společnost je výjimečná jak ve zpracování vlastního hardwaru, tak i vlastního softwaru pro tato zařízení. Nabízíme kompletní realizaci na klíč i servisní služby od jedné společnosti. Vlastní výroba znamená mít produkt pod kontrolou a možnost ovlivňovat spoustu důležitých parametrů, jako je třeba dosažení extra nízké spotřeby elektrické energie nebo splňování softwarových požadavků na úřední desku dle MV ČR.

Můžete popsat největší přínosy EÚD pro obce a města?

Největším přínosem je 100% legislativní náhrada kamenných úředních desek za námi vyráběné elektronické úřední desky. Automatické propojení s webovou úřední deskou nebo modulem úřední deska od poskytovatele spisové služby dělá z elektronické úřední desky velice oceňovaného pomocníka pro úsporu času zaměstnanců, úsporu nákladů za papír a toner do tiskáren. Digitalizace automatizuje procesy, a nemůže se tak stát, že úřad třeba zapomene vyvěsit dokument na venkovní úřední desku. Naše elektronické úřední desky si proto pořizují i malé obce o 100 obyvatelích.

Proč si obce a města vaši technologii pořizují, nebo by mohly pořizovat?

Jako nejčastější důvod nám obce i města uvádějí, že rok od roku je po nich požadováno více práce, a potřebují proto co nejvíce ulevit od operativních činností. Je potřeba zdůraznit, že díky EÚD jsou i občané v co největším komfortu při získávání informací.

Děkujeme za rozhovor.

Největší dodavatel elektronických úředních desek a webových stránek pro samosprávu

VÍCE NEŽ
500
REALIZACÍ
ELEKTRONICKÝCH
ÚŘEDNÍCH DESEK

VÍCE NEŽ
5000
SPOKOJENÝCH
ZÁKAZNÍKŮ

20 let
zkušeností

V OBRAZE
Vím, co se děje

Titul Městská knihovna roku pro letošní rok putuje do Moravskoslezského kraje Knihovnu roku 2022 naleznete v Praze

Oblíbená soutěž Městská knihovna roku probíhá každoročně již od roku 2010. I letos vítěz obdržel od Svazu venkovní dřevěnou knihobudku. Opět se ukázalo, že městské a obecní knihovny nejsou pouze místem, kde si lze půjčit knihy, ale i kulturními centry s rozmanitým programem a pozitivním dopadem na komunitní život v regionu i mezigenerační propojování.

Letošní ročník soutěže se konal pod záštitou Svazu. Slavnostní předávání ocenění probíhalo již tradičně v prostorách Zrcadlové kaple pražského Klementina, a to 4. října 2022, společně s předáváním ocenění Knihovna roku 2022. Konalo se za účasti ministra kultury Martina Baxy. Svaz na předávání zastupovala jeho výkonná ředitelka Radka Vladyková.

Letošní dřevěnou venkovní knihobudku pro vítěze Městské knihovny roku 2022 tentokrát pro Svaz vyrobil sociální podnik Truhlárna Hobline, který zaměstnává lidi se zdravotním znevýhodněním a spojuje tak práci a krásu truhlářského řemesla.

A kdo je tedy letošním vítězem?

V soutěži Knihovna roku 2022 bylo celkem oceněno 5 knihoven, a to ve dvou kategoriích – Základní knihovna a Informační počín. Městská knihovna roku ocenila tři nejlepší.

Knihovna roku 2022 v kategorii „základní knihovna“

Místní veřejná knihovna v Praze-Dolních Chabrech,
kraj Hlavní město Praha

Pořadatelé soutěže oceňují hlavně pozitivní dopad knihovny a jejích aktivit na komunitní život v Dolních Chabrech. Vyzdvihují zásluhy knihovnice Aleny Wachtlové – i díky ní za covidu probíhalo mnoho rozmanitých, hlavně venkovních, aktivit.

Foto: Eva Hodíková

Zvláštní ocenění a diplom v kategorii „základní knihovna“

Knihovna Smrčná, Kraj Vysočina

Knihovna Smrčná si nic nezadá s městskými knihovnami ve velkém městě. Všechny aktivity nelze vyjmenovat. Za zmínku však stojí besídky pro děti či výstava vzácných obrazů z artotéky. I zde je knihovna mezigeneračním centrem, kde se mohou setkávat malí i velcí čtenáři.

Knihovna městyse Choltice, Pardubický kraj

O knihovně městyse Choltice organizátor píše: „...profesionální knihovna se střediskovou působností pro šest okolních obcí. V ro-

ce 2020 prošla celkovou rekonstrukcí, která ji proměnila v komunitní centrum s propojením do nově vzniklé čtenářské terasy, jejíž součástí je hrací plocha pro venkovní verzi deskové hry scrabble. Knihovna je zapojena do několika celorepublikových akcí na podporu zájmu o knížky a čtení. Zapojuje se však i do aktivit mimo prostory knihovny, např. spolupracuje s MŠ Choltice a dětským klubem Choltík.“

Knihovna roku 2022 v kategorii „informační počín“

Národní knihovna ČR za vydání publikace „Jak řídit knihovnu: příručka pro začínající vedoucí/ředitele knihoven“

Cílem publikace je pomoci začínajícím pracovníkům v řídicí funkci k odpovědnému výkonu jejich práce.

Zvláštní ocenění a diplom v kategorii „informační počín“

Městská knihovna Litomyšl za projekt „TA BOŽENA“

Cílem projektu bylo připomenout výročí 160 let od úmrtí Boženy Němcové a vytvořit literární putování po stopách spisovatelky v regionu, nezávislé na otevírací době jednotlivých institucí, a zároveň propojit její odkaz se současnou českou literaturou.

Městská knihovna roku 2022 – cena SKIP a SMO ČR

1. místo – Městská knihovna Frýdek-Místek,
Moravskoslezský kraj

Foto: Eva Hodíková

Od roku 2022, kdy byla knihovna přemístěna do nových rozšířených prostor, zde mohou čtenáři všech věkových kategorií využít učebny, kluby, ale také velkou relaxační terasu. Mezigeneračnímu setkávání pomáhá i to, že zde naleznete nejen klub seniorů, ale i coworkingové místo s vybavenou zasedačkou.

2. místo – Městská knihovna Valašské Meziříčí, Zlínský kraj
Komunitní centrum, kde knihovna sídlí, nabízí mnoho vzdělávacích aktivit, besed a komunitních akcí. Porota oceňuje i mnohaletý stmelovaný kolektiv lidí, kterým pro knihovnu tluče srdce.

3. místo – Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice,
Plzeňský kraj

Městská knihovna je inspirativním příkladem, jak lze využít prostory bývalého pivovaru. Mimo klid ke studiu a relaxaci zde naleznete i prostor pro galerii, komunitní centrum, taneční sál i klub.

Elektromobily Kia s dotací 300 000 Kč.

Rozšiřte svůj vozový park.

Čistě elektrická Kia Niro EV.

Dojezd: až 460 km

Čas dobíjení: z 10 % na 80 % za 45 min

Movement that inspires

Měsíčně od:

Kč 7 210

bez DPH

Získejte mimořádnou dotaci od Ministerstva životního prostředí prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR na nákup elektromobilů Kia. Výzva Ekomobilita platí pro kraje, obce a městské části, státní či národní podniky a organizace, školy a řadu dalších institucí. Dotaci můžete využít jak na snížení ceny vozu, tak na výhodné financování Kia. V takovém případě, kdy dotaci rozložíte do 36 splátek klesne standardní měsíční splátka 15 544 Kč o 8 333 Kč na uvedenou částku 7 210 Kč. Pro více informací se obraťte na e-mail statnisprava.fleet@kia.cz.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ (WLTP). Kia Niro EV: 162 Wh/km, 0 g/km. Reprezentativní příklad financování Niro e-Niro 64,8 kWh Comfort Auto; pořizovací cena 858 283 Kč, výše úvěru 610 349 Kč, akontace 28,89 % (300 000 Kč); pevná úroková sazba 9,79 % p.a., RPSN 15,43 % p.a.; měsíční (1.-35.) splátka úvěru 7 210 Kč, měsíční splátka pojištění HAV 1 481 Kč, POV 213 Kč; poplatek za poskytnutí úvěru 329 Kč; délka úvěru 36 měsíců. Celková částka k uhrazení (jistina, úrok, hav. pojištění, pov. ručení, poplatky): 268 440 Kč, pojištění sjednáno u pojišťovny UNIQA. Nabídka není určena pro běžné spotřebitele. Všechny uvedené ceny jsou bez DPH. Vyobrazení vozu je pouze ilustrativní a může obsahovat doplňkovou výbavu.